

Särskild rapport

Efterlevnaden av EU-rätten

Kommissionen har förbättrat handläggningen av överträdelseärenden, men det tar fortfarande för lång tid att avsluta dem

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Innehållsförteckning

	Punkt
Sammanfattning	I–X
Inledning	01–17
Förfaranden för att upptäcka potentiell bristande efterlevnad av EU-rätten	05–11
Kommissionens handläggning av överträdelseärenden och övervakning och rapportering	12–17
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	18–21
Iakttagelser	22–75
Kommissionen har blivit bättre på att upptäcka potentiella överträdelser, men har fortfarande svårt att följa riktmärkena	22–47
Bättre prioriteringar från och med 2017 har bidragit till att kontrollerna av införlivande och överensstämmelse går snabbare, men hälften tar fortfarande längre tid än riktmärkena	23–28
Trots kommissionens insatser tar det mer än ett år att bedöma klagomål och de klagande får inte alltid information om de framsteg som görs	29–40
EU Pilot-förfarandena har blivit mer målinriktade, men kriterierna för att förlänga dem har inte fastställts	41–47
De flesta överträdelseärendena avgörs innan sanktioner föreslås, men de tar för lång tid	48–64
Andelen överträdelseärenden som tar längre tid än riktmärket ökar	48–58
I vissa fall har medlemsstaterna inte åtgärdat överträdelser av EU-rätten trots att de har omfattats av sanktioner i årtal	59–64

Kommissionen övervakar och rapporterar regelbundet om kontrollen av att EU-rätten efterlevs, men redovisar inte i vilken utsträckning den följer riktmärkena 65–75

Kommissionen ser regelbundet över sina efterlevnadsåtgärder, men dess rekommendationer är inte inriktade på hur den kan bli bättre på att följa riktmärkena 66–67

Themis har förbättrat ärendehantering men saknar vissa funktioner 68–69

Kommissionen offentliggör relevant men ofullständig information om kontrollen av att EU-rätten efterlevs 70–75

Slutsatser och rekommendationer 76–83

Bilagor

Bilaga I – Styrning av genomförande och kontroll av efterlevnaden av EU-rätten

Bilaga II – Kommissionens riktmärken för övervakning

Bilaga III – Beskrivning av metod

Bilaga IV – Fallstudier (klagomål)

Bilaga V – Översikt över 31 fallstudier avseende överträdelser

Bilaga VI – Ekonomiska sanktioner

Förkortningar

Ordlista

Kommissionens svar

Tidslinje

Vi som arbetat med revisionen

Sammanfattning

I sin egenskap av "fördragets väktare" ansvarar kommissionen för att övervaka medlemsstaternas tillämpning av EU-rätten och vidta lämpliga åtgärder för att se till att den efterlevs. EU:s förordningar gäller automatiskt medan direktiven måste införlivas (dvs. införas) fullt ut i nationell lagstiftning. I båda fallen är det dock medlemsstaterna som ansvarar för att genomföra dem. Kommissionen har befogenhet att efter eget skön inleda formella överträdelseförfaranden om överträdelser upptäcks. I sitt [meddelande 2017 EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning](#) uppdaterade kommissionen sina strategier för kontroll av efterlevnaden och riktmärken för övervakning för att koncentrera sig på allvarliga överträdelser. I december 2020 sjösatte den också Themis, ett nytt ärendehanteringssystem för förfaranden för kontroll av att EU-rätten efterlevs.

II Målet med vår revision var att bedöma huruvida kommissionen genom sin förvaltning såg till att överträdelser upptäcktes och följdes upp i tid och att överträdelseförfaranden mot medlemsstaterna övervakades och rapporterades på lämpligt sätt. Vi granskade de processer som kommissionen har för att se till att framsteg övervakas på ett ändamålsenligt sätt och för att motverka bristande efterlevnad med det slutliga målet att förbättra ramen för kontroll av efterlevnaden av EU-rätten.

III Vi drar slutsatsen att kommissionen har blivit bättre på att upptäcka och åtgärda överträdelser av EU-rätten, men att det fortfarande tar för lång tid att avsluta överträdelseärendena. Kommissionen övervakar och rapporterar på regelbunden basis om sin kontroll av efterlevnaden av EU-rätten, men den har inte blivit bättre vare sig på att följa eller rapportera om sina riktmärken.

IV Vi noterade att den tid det tar för kommissionen att slutföra sina kontroller av införlivande och överensstämmelse har minskat sedan 2017. Men hälften av kontrollerna tog fortfarande längre tid än riktmärkena. När kontroller läggs ut externt tar det ännu längre tid att slutföra dem, vilket visar att arbetet behöver planeras på lämpligt sätt.

V Kommissionen registrerar klagomål från allmänheten om potentiella överträdelser av EU-rätten. Den har fastställt ett riktmärke på ett år från det att klagomålet registreras till dess att en formell underrättelse utfärdas eller ärendet avskrivs, men i 38 % av fallen under perioden 2012 till 2023 följdes inte detta riktmärke. Dessutom har handläggningstiderna blivit längre sedan 2021. Kommissionen har fastställt kriterier för hur klagomålen ska prioriteras, men en del kriterier kan tolkas olika av de olika avdelningarna. Kommissionen får också framställningar från Europaparlamentet. Om den efter en preliminär bedömning går vidare med en framställning blir den ett ärende som kommissionen inleder på eget initiativ. Men eftersom det för närvarande inte finns någon koppling mellan kommissionens interna databas över framställningar och ärendehanteringssystemet Themis har kommissionen ingen statistik över hur många framställningar som följs upp.

VI I sitt [meddelande från 2017](#) föreslog kommissionen att man skulle effektivisera handläggningen av överträdelser genom att begränsa användningen av den informella EU Pilot-dialogen mellan kommissionen och medlemsstaterna innan ett formellt överträdelseförfarande inleds. Mellan 2012 och 2023 ledde 74 % av de avslutade informella dialogerna till att medlemsstaten följde EU-rätten utan att ett formellt överträdelseförfarande inleddes, men den genomsnittliga handläggningstiden var fortsatt lång (2023: 28,4 månader).

VII Vi konstaterade att en allt större andel överträdelseärenden inte hinner bli klara inom de fastställda riktmärkena tidsfrist. År 2023 tog 72 % av ärenden där medlemsstaterna hade underlåtit att anmäla införlivandeåtgärder eller anmält att ett direktiv endast delvis hade införlivats längre tid än inom riktmärket på ett år. Överlag följdes riktmärket på tre år i ärenden som avsåg bristfällig tillämpning eller bristande överensstämmelse mellan 2012 och 2022, men inte 2023.

VIII De flesta ärenden avgörs innan kommissionen föreslår ekonomiska sanktioner. Vi upptäckte dock att en del medlemsstater har betalat straffavgifter i flera år utan att åtgärda sina överträdelser av EU-rätten.

IX Kommissionen ser över sina efterlevnadsåtgärder i återkommande rapporter om samstämmighet, men dessa har inte innehållit några specifika eller genomförbara rekommendationer som skulle kunna leda till att riktmärkena följs bättre. Themis har gjort ärendehantering effektivare men saknar fortfarande en del relevanta funktioner, vilket motverkar en ändamålsenlig övervakning. Kommissionen offentliggör relevant men ofullständig information om kontrollen av att EU-rätten efterlevs som i stort sett är korrekt, men uppgifterna om hur riktmärkena följs är ofullständig.

X Vi rekommenderar kommissionen att

- förbättra planeringen och dokumentationen av sina kontroller av införlivande och överensstämmelse,
- förbättra handläggningen av klagomål, framställningar och informella dialoger,
- stärka hanteringen av överträdelseärenden och vid behov uppdatera metoden för att föreslå sanktioner,
- skärpa övervakningen och stärka rapporteringen om kontroll av efterlevnaden.

Inledning

01 Den viktigaste befogenheten som EU har fått genom grundfördragen är befogenheten att stifta lagar som är tillämpliga i medlemsstaterna¹. Genom effektiv verkställighet av kommissionen säkerställs att människor och företag i EU så snart som möjligt åtnjuter fördelarna med gemensamt överenskomna regler och kan räkna med att deras grundläggande rättigheter alltid respekteras oavsett var de bor eller arbetar i EU².

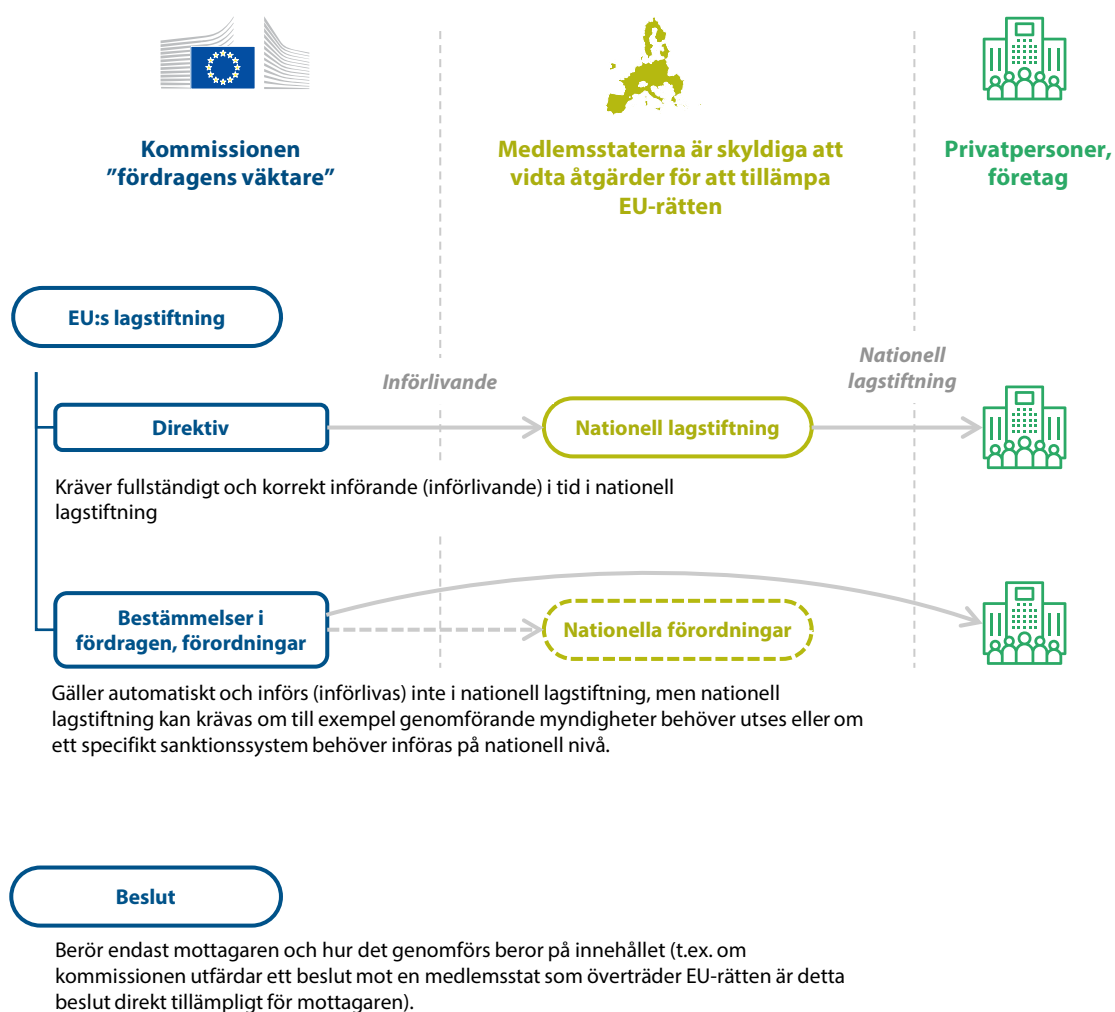
02 Medlemsstaterna är skyldiga att vidta alla nationella rättsliga åtgärder som krävs för att tillämpa EU-rätten. I sin egenskap av "fördragets väktare"³ ansvarar kommissionen för att övervaka medlemsstaternas tillämpning av EU-rätten och vidta lämpliga åtgärder för att se till att den efterlevs. Antalet och omfattningen av de åtgärder som de måste vidta beror på lagstiftningens innehåll, tillämpningsområde och komplexitet och på typen av rättsakt, se [figur 1](#).

¹ Artikel 1 i EU-fördraget och artiklarna 1, 4.3 och 5 i EUF-fördraget.

² Kommissionen, *Verkställande av EU-rätten för ett EU som levererar*, COM(2022) 518 final, s. 1.

³ Artikel 17.1 i EU-fördraget.

Figur 1 – EU-rättsakters tillämplighet

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens handlingar.

03 Det generaldirektorat (GD) vid kommissionen som utarbetar förslag till lagstiftning är i regel också ansvarigt för tillsynen över det. Tillsynen får också delas med byråer och andra organ (t.ex. Europeiska tillsynsmyndigheten när det handlar om finansiella tjänster). Kommissionen samordnar all tillsynsverksamhet via generalsekretariatet och ett internt nätverk av kontaktpersoner för överträdelser vid generaldirektoraten, som fungerar som kontaktpunkter.

04 Kommissionen använder olika verktyg och förfaranden för att se till att medlemsstaterna införlivar och tillämpar EU-rätten korrekt och för att upptäcka och åtgärda potentiella överträdelser. När de förebyggande verktygen inte hjälper och en misstänkt överträdelse föreligger får kommissionen inleda överträdelseförfaranden och väcka talan vid Europeiska unionens domstol (*domstolen*). Det är helt och hållet medlemsstaternas ansvar att åtgärda eventuella överträdelser. Ytterligare uppgifter finns i *bilaga I*.

Förfaranden för att upptäcka potentiell bristande efterlevnad av EU-rätten

05 EU-förordningarna är direkt tillämpliga i alla medlemsstater, men medlemsstaterna måste anmäla de åtgärder som de har vidtagit för att införliva nya eller omarbetade direktiv i sin nationella lagstiftning till kommissionen. De måste skicka anmälan senast ett visst datum (tidsfristen för att införliva ett direktiv är i regel två år efter det att direktivet har antagits) och även lämna in förklarande dokument. När kommissionen får in sådana anmälningar utför den

- o kontroller av införlivande för att säkerställa att medlemsstaternas nationella åtgärder för införlivande omfattar varje skyldighet i varje artikel i direktivet⁴,
- o kontroller av överensstämmelse för att bedöma om de nationella genomförandeåtgärderna stämmer överens med direktivets bestämmelser⁵.

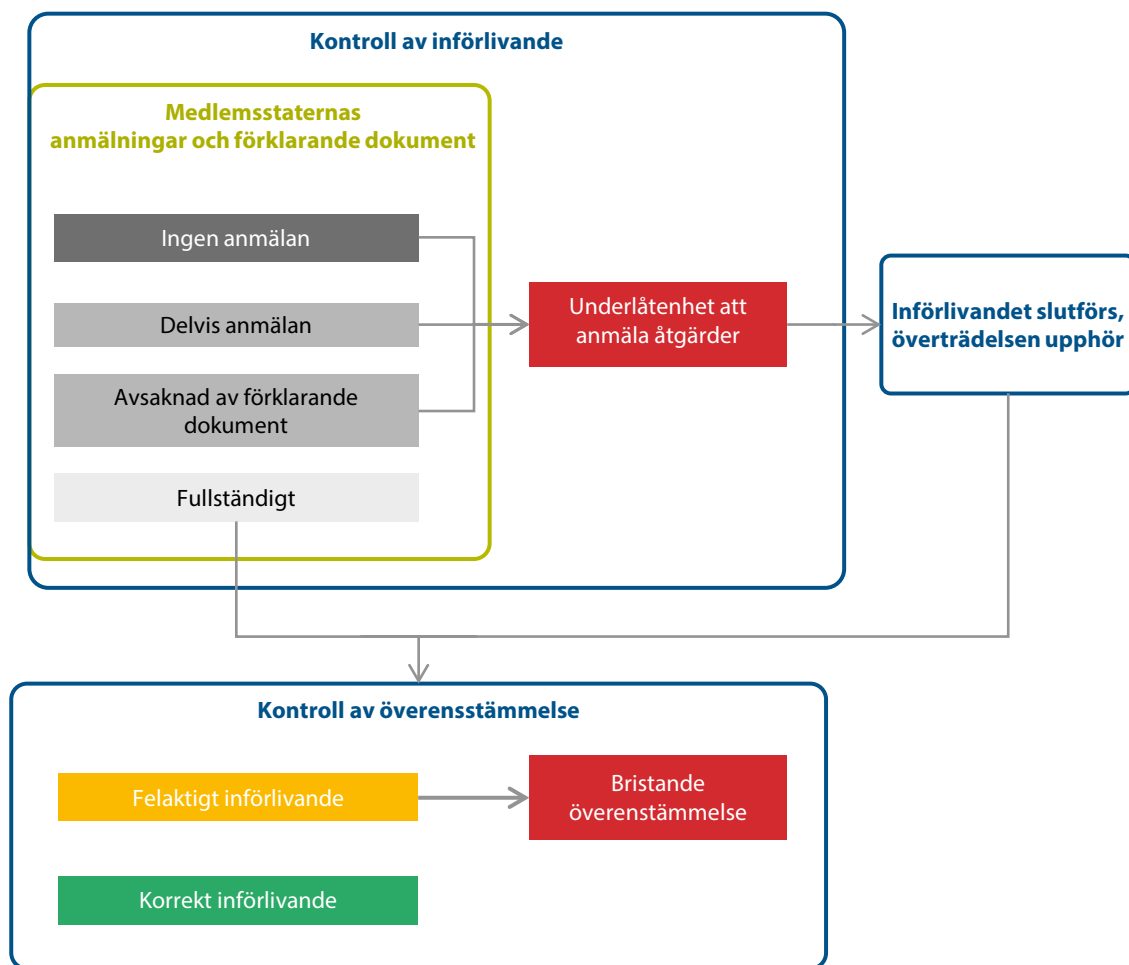
06 Om inga införlivandeåtgärder har anmälts eller om införlivandet endast är delvis genomfört (t.ex. om de införlivandeåtgärder som anmälts inte omfattar medlemsstatens hela territorium eller om anmälan är ofullständig) får kommissionen inleda överträdelseförfaranden för underlåtelse att anmäla åtgärder (NCM). Om en medlemsstat inte lyckas införliva bestämmelserna i ett direktiv korrekt får kommissionen inleda överträdelseförfaranden för bristande överensstämmelse (NCF) (se *figur 2*). Såsom togs upp i domstolens dom [C-543/17](#)⁶ i juli 2019 måste medlemsstaterna lämna in förklarande dokument till varje direktiv och kommissionen betraktar otillräckliga förklaringar som ett åsidosättande av skyldigheten att underrätta om åtgärder för införlivande.

⁴ *Verktyslåda för bättre lagstiftning, verktyg nr 39.*

⁵ *Ibidem.*

⁶ Mål [C-543/17](#), kommissionen mot Belgien (8 juli 2019).

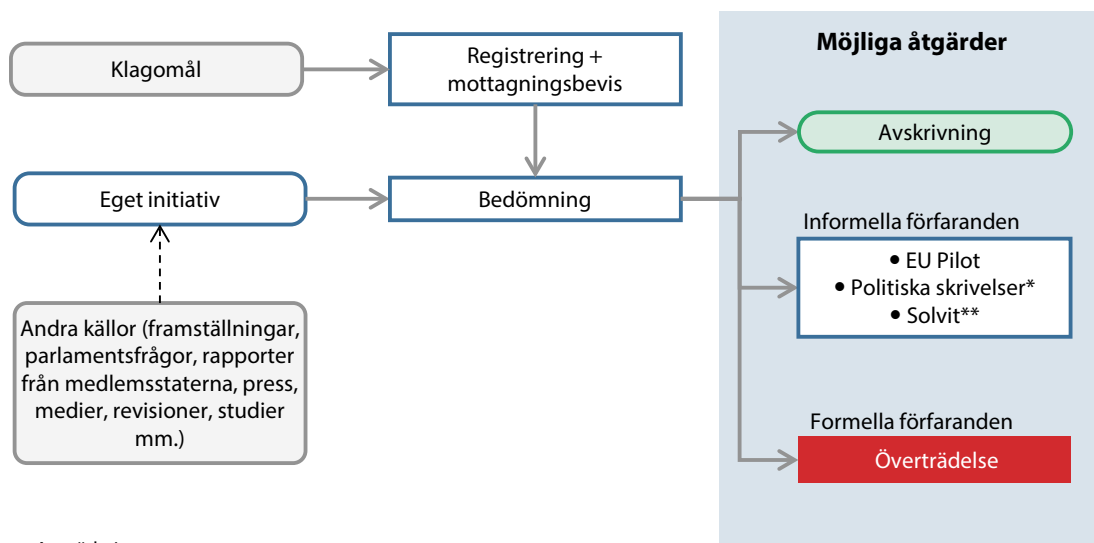
Figur 2 – Kontroller av införlivande och överensstämmelse

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens handlingar.

07 Kommissionen upptäcker även fall av potentiell bristfällig tillämpning av direktiv (*BAD-ärenden*) och av EU:s fördrag, förordningar och beslut (*REG-ärenden*), antingen via klagomål eller utredningar på eget initiativ. De följer för det mesta av interna bedömnings- och genomföranderapporter eller andra källor, till exempel framställningar, det vill säga frågor som väckts vid Europaparlamentet, eller press och medier (se [figur 3](#)) Ett exempel på bristfällig tillämpning kan vara en situation där det enligt en nationell lag, i överensstämmelse med ett EU-direktiv, krävs ett tillstånd för att inleda en verksamhet, men där en myndighet i en medlemsstat tillåter en privatperson eller ett företag att inleda verksamheten utan tillstånd.

Figur 3 – Kommissionens arbetsflöde för att upptäcka potentiella fall av bristande efterlevnad

Anmärkningar:

* Korrespondens på politisk nivå undertecknad av en kommissionsledamot.

** Nätverk av nationella organ som hjälper företag och privatpersoner i händelse av upplevda överträdelser av EU-rätten på den inre marknaden.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens handlingar.

08 År 2008 inrättade kommissionen dialogförfaranden, kallade *EU Pilot*, i syfte att diskutera potentiella överträdelser av EU-rätten med medlemsstaterna innan den inleder ett överträdelseförfarande⁷. Detta var för att man skulle kunna åtgärda potentiella överträdelser av EU-rätten snabbt och i ett tidigt skede⁸. Förfarandet inleds när kommissionen misstänker att en medlemsstat möjligen bryter mot EU-rätten. Det som från början var ett pilotprojekt där bara några medlemsstater deltog användes sedan systematiskt fram till 2017. Sedan dess äger EU Pilot-dialoger endast rum när kommissionen anser att det är användbart⁹.

⁷ Kommissionen *En europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten*, KOM(2007) 502 slutlig.

⁸ Kommissionen, *EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning*, 2017/C 18/02.

⁹ *Ibidem*.

09 Kommissionen har befogenhet att efter eget skön inleda formella överträdelseförfaranden. När ett generaldirektorat har fastställt att det finns tillräckliga bevis för en potentiell överträdelse bereder det ett beslut så att kommissionen kan inleda förfarandet. Enligt [artikel 258 i EUF-fördraget](#) får kommissionen föra vidare ett ärende avseende en potentiell överträdelse till domstolen en första gång om den anser att en medlemsstat inte har uppfyllt sina skyldigheter. Enligt [artikel 260 i EUF-fördraget](#) får kommissionen föreslå ekonomiska sanktioner för underlåtenhet att anmäla åtgärder om införlivande eller när den hänskjuter ett ärende till domstolen en andra gång därför att medlemsstaten har underlåtit att efterkomma domstolens första dom i målet. Ärenden får avslutas när som helst, och kommissionen får också besluta att avsluta ett ärende även om medlemsstaten inte åtgärdar överträdelsen eller om den endast delvis gör det.

10 I sitt [meddelande 2017 EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning](#) tillkännagav kommissionen ett mer strategiskt tillvägagångssätt för kontrollen av efterlevnaden och fastställde vissa prioriteringar. Syftet var att stärka bedömningarna av medlemsstaternas åtgärder för införlivande och överensstämmelse när de genomför EU-rätten och fokusera på de allvarligaste överträdelsena av EU-rätten som påverkar privatpersoners och företags intressen. Kommissionen beslutade även att skärpa sin policy för sanktioner om medlemsstaterna inte anmälde införlivandeåtgärder (underlåtenhet att anmäla åtgärder). I dessa fall ska kommissionen systematiskt begära att domstolen ålägger en medlemsstat både ett standardbelopp och vite.

11 År 2021 uppdaterade kommissionen sina [riktlinjer](#) för bättre lagstiftning och sin [verktygslåda](#). De innehåller de viktigaste verktygen som generaldirektoraten kan använda för att främja efterlevnad av EU-rätten och samarbete med medlemsstaterna. De beskriver även de viktigaste stegen i processen för kontrollen av att införlivandet är fullständigt och stämmer överens samt vägledning till nationella myndigheter och intressenter.

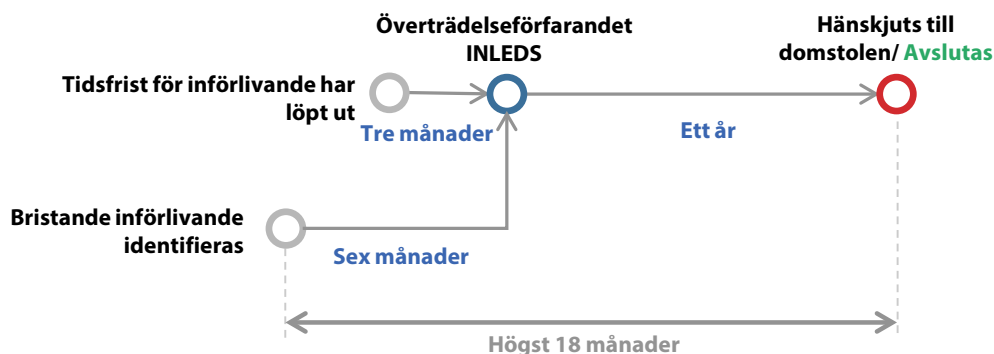
Kommissionens handläggning av överträdelseärenden och övervakning och rapportering

12 Kommissionen fastställde flera övervakningsindikatorer (riktmärken) i *En europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten* från 2007 och i de riktlinjer som åtföljde *meddelandet 2017*. De innehåller vägledande, icke-bindande mål för övervakningen av hur hanteringen av klagomål och överträdelseärenden utvecklar sig. Riktmärken fastställdes även för kontroller av införlivande, kontroller av överensstämmelse och EU Pilot-dialoger. I *bilaga II* finns en översikt.

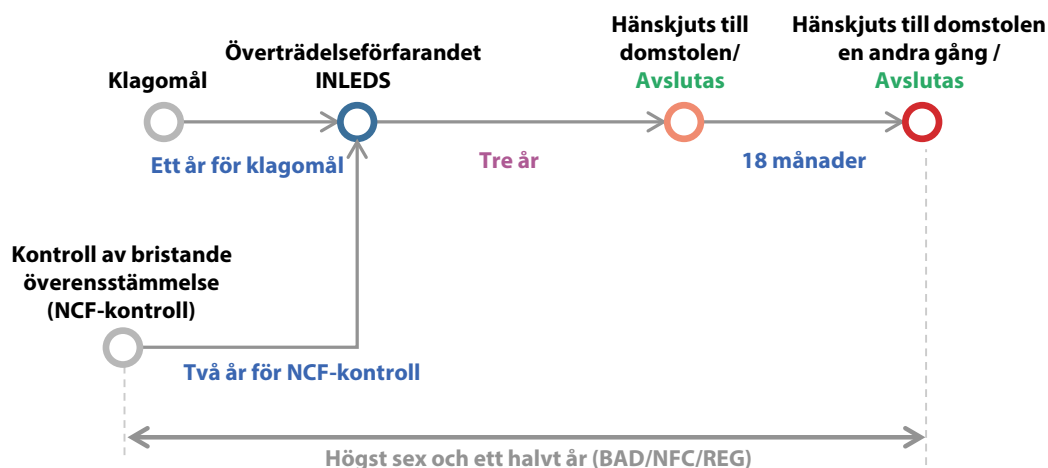
13 I *figur 4* visas den preliminära tidsplanen för överträdelseärenden baserat på kommissionens egna riktmärken. Om man lägger ihop alla möjliga riktmärken skulle kommissionens beslut om överträdelser ta högst ett och ett halvt år för underlåtenhet att anmäla åtgärder och sex och ett halvt år för andra överträdelseärenden.

Figur 4 – Preliminär tidsplan för överträdelseärenden baserat på kommissionens riktmärken

NCM-ärenden

BAD-, REG- och NCF-ärenden (ärenden på eget initiativ/klagomål)

Tidsfrister

Fastställs i kommissionens offentliga meddelanden
Fastställs i kommissionens interna riktlinjer

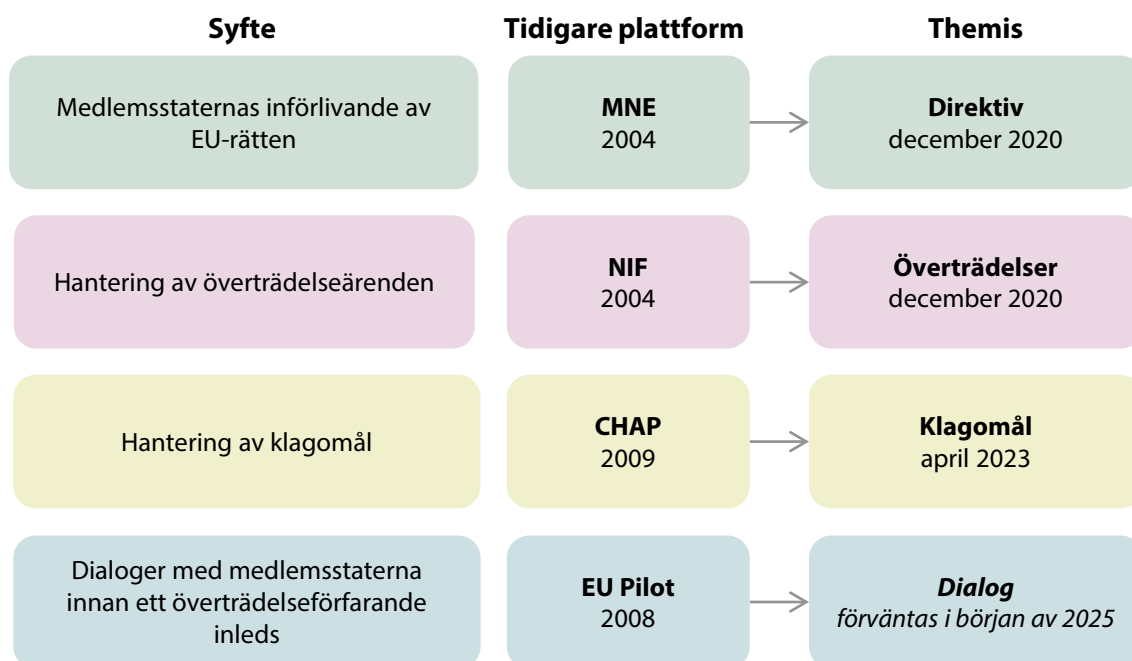
Ärenden

NCM: underlåtenhet att anmäla
BAD: bristfällig tillämpning av direktiv
REG: bristfällig tillämpning av EU:s fördrag, förordningar och beslut
NCF: bristande överensstämmelse

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens handlingar.

14 Före 2020 användes fyra separata it-plattformar till ärendehantering: CHAP för klagomål, EU Pilot för EU Pilot-dialoger, MNE för införlivande av direktiv och NIF för överträdelse. Som en uppföljning på vår [översiktliga analys 2018](#) började kommissionen i december 2020 använda sitt nya ärendehanteringssystem Themis för att hantera, registrera och lagra uppgifter kopplade till processen för kontroll av efterlevnaden av EU-rätten (se [figur 5](#)).

Figur 5 – Övergången från gamla it-plattformar för kontroll av efterlevnaden av EU-rätten till Themis

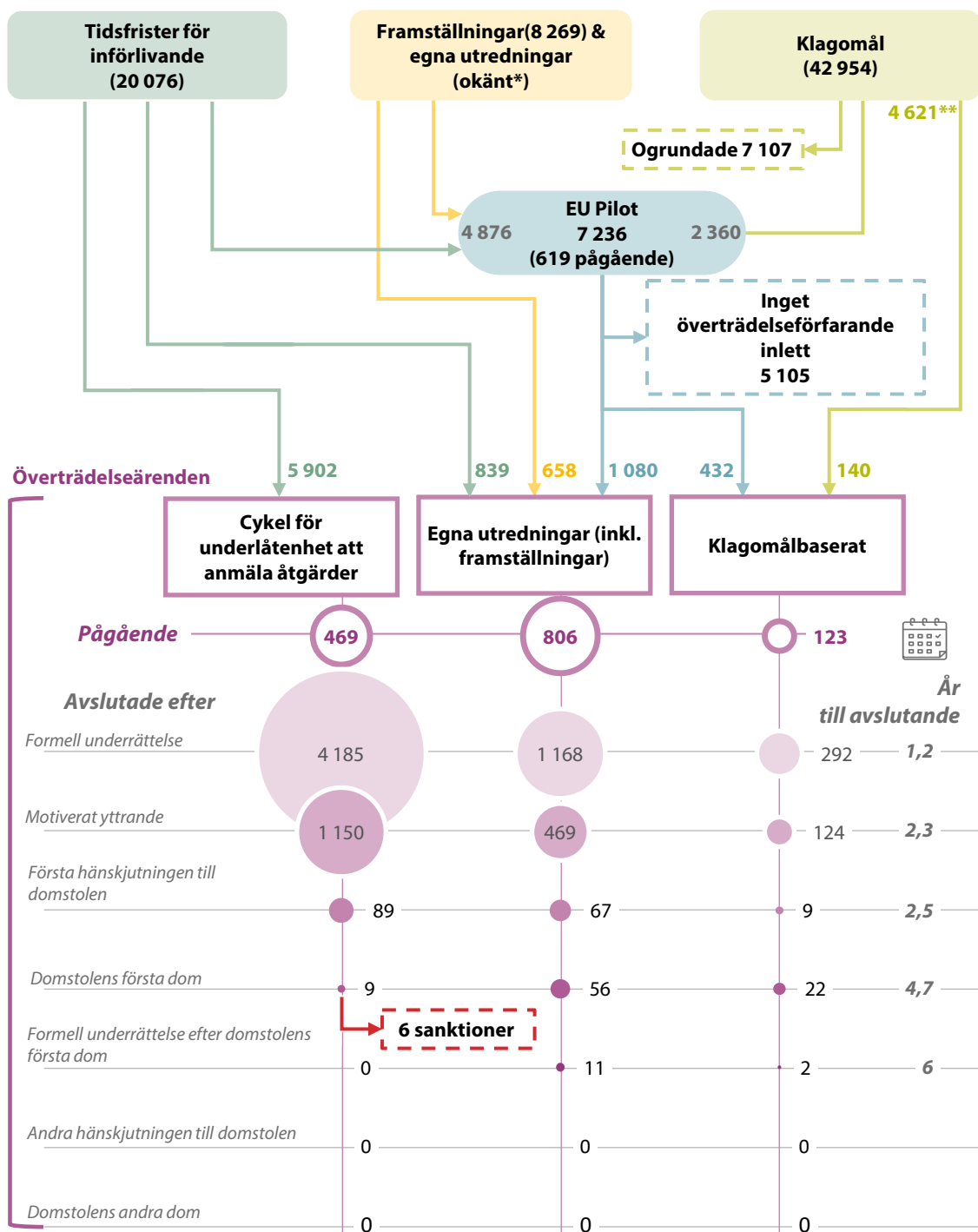
Källa: Revisionsrätten, på grundval av information från kommissionen.

15 Mellan 2012 och 2023 var medlemsstaterna skyldiga att anmäla införlivandeåtgärder när det gällde 20 076 tidsfrister för införlivande, varav 5 902 inte anmäldes i tid. För 839 tidsfrister var dessutom de åtgärder som anmäldes ofullständiga eller inte förenliga med EU-rätten. Det ledde till att kommissionen inledde 5 902 överträdelseförfaranden direkt efter det att tidsfristen för införlivandet hade löpt ut (i en process där kommissionen inleder förfaranden löpande och automatiskt när medlemsstaterna inte håller tidsfristerna för införlivande, den så kallade cykeln för underlåtenhet att anmäla åtgärder) och 839 förfaranden på ett generaldirektorats initiativ.

16 Under samma period lämnade Europaparlamentet in 8 269 framställningar till kommissionen. Enligt kommissionen gällde endast en del av dem påstådda överträdelser av EU-rätten. Kommissionen registrerade också 42 954 klagomål från privatpersoner, företag och intressegrupper. Den bedömde att 7 107 var oberättigade och gick vidare med 4 621, varav en del i samband med redan pågående EU Pilot- eller överträdelseärenden. De återstående klagomålen blev antingen avskrivna utan vidare åtgärder eller utreddes fortfarande vid tidpunkten för vår revision.

17 Mellan 2012 och 2023 inledde kommissionen även 4 876 EU Pilot-dialoger som gällde införlivandeproblem och egna utredningar (inklusive framställningar), och 2 360 EU Pilot-dialoger kopplade till klagomål. Utan att använda EU Pilot-dialogen inledde den 658 överträdelseförfaranden baserat på egna utredningar och 140 överträdelseförfaranden baserat på klagomål. Av de 9 051 överträdelseförfaranden som inleddes mellan 2012 och 2023 hade 7 653 avslutats vid utgången av 2023. Tre fjärdedelar av dessa 7 653 överträdelseförfaranden avgjordes i det första stadiet (formell underrättelse) och 3,5 % nådde stadiet då ärendet hänskjuts till domstolen en första gång (se [figur 6](#)).

Figur 6 – Kommissionens ärendehantering för kontroll av efterlevnaden av EU-rätten, 2012–2023

Anmärkningar:

* Inga uppgifter tillgängliga om kommissionens totala antal egna utredningar.

** 10,5 % av de 4 621 klagomål som följdes upp mellan 2012 och 2023 registrerades mellan 2008 och 2011.

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter från kommissionen och Europaparlamentet (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

18 Målet med vår revision var att bedöma hur överträdelseförfaranden mot medlemsstaterna hanteras. I detta ingår upptäckten av potentiella ärenden, handläggningen av faktiska ärenden och övervakningen och rapporteringen av dem efter de ändringar som infördes genom [meddelandet 2017 EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning](#). Syftet med revisionen var att stärka kommissionens ram för att säkerställa att EU-rätten efterlevs.

19 Vi bedömde om kommissionen

- upptäckte potentiella överträdelser av EU-rätten i tid och tillämpade sunda förfaranden,
- handlade överträdelseärenden i linje med sina riktmärken,
- övervakade och rapporterade korrekt om sin hantering av överträdelseärenden och deras utfall.

20 Vi granskade kommissionens tillvägagångsätt för att säkerställa att EU-rätten efterlevs (upptäckt, åtgärd, övervakning och rapportering) mellan 2012 och 2023. Vid revisionen gjorde vi

- skrivbordsgranskningar av relevant information (från parlamentet, ombudsmannen och domstolen) och centrala kommissionsdokument,
- en analys av uppgifter i Themis och EU Pilot,
- en fördjupad bedömning av 31 fallstudier avseende överträdelser, som vi valde ut genom en subjektiv bedömning, för att få en överblick över de olika överträdelsestadierna,
- en analys av svaren på vårt standardiserade frågeformulär som vi skickade ut för att inhämta specifika uppgifter, till exempel om arbetsbelastning och resursanvändning; det riktades till 15 generaldirektorat som har handlagt klagomål och överträdelser (alla svarade),

- o en analys av kommissionens efterlevnad av riktmärkena för kontroller av införlivande och överensstämmelse, utifrån ett slumpmässigt urval av 291 tidsfrister för direktiv för vilka medlemsstaterna hade anmält fullständigt införlivande (139 direktiv fyra år före [meddelandet 2017](#) och 152 direktiv fyra år efter),
- o intervjuer med personal från kommissionen och två utskott vid Europaparlamentet (framställningar och rättsliga frågor), Europeiska ombudsmannen, en organisation i civilsamhället som lämnat in ett klagomål och Nederländernas nationella revisionsorgan som har offentliggjort en rapport med titeln *EU law in practice*.

21 Revisionen omfattade inte kommissionens verktyg för förebyggande, det informella [Solvit](#)-nätverket av nationella organ, utredningar eller kontroller av efterlevnaden som utförts av övriga EU-institutioner av andra skäl än överträdelser av EU-rätten eller en medlemsstats rättsliga åtgärder mot en annan vid domstolen ([artikel 259 i EUF-fördraget](#)).

Iakttagelser

Kommissionen har blivit bättre på att upptäcka potentiella överträdelser, men har fortfarande svårt att följa riktmärkena

22 För att alla EU-Invånare så snabbt som möjligt ska kunna åtnjuta samma fördelar av EU:s lagstiftning behöver kommissionen en uppsättning verktyg, förfaranden och organisatoriska arrangemang för att kunna genomföra kontroller av införlivande och överensstämmelse och handlägga klagomål och egna utredningar inom rimlig tid. För det ändamålet fastställde kommissionen vägledande riktmärken i sitt [meddelande 2017](#).

Bättre prioriteringar från och med 2017 har bidragit till att kontrollerna av införlivande och överensstämmelse går snabbare, men hälften tar fortfarande längre tid än riktmärkena

23 Eftersom medlemsstaterna måste införliva direktiven fullt ut ska varje artikel i direktivet omfattas av en kontroll av införlivandet (se punkt [05](#)). I kommissionens [meddelande 2017](#) prioriterades dessa kontroller eftersom man fäster stor vikt vid att lagstiftningen införlivas i tid. När medlemsstaterna har anmält att ett direktiv är fullständigt införlivat inleds en kontroll som ska slutföras inom sex månader. Om en medlemsstat inte anmäler åtgärder för införlivande eller anmäler att införlivandet endast är delvis genomfört görs ingen kontroll. Kommissionen kommer då att så snart som möjligt inleda ett överträdelseförfarande för underlåtenhet att införliva direktivet¹⁰. Sedan Themis sjösattes i december 2020 har generaldirektoraten varit tvungna att registrera datum för och resultat av kontrollerna av införlivande.

24 En kontroll av överensstämmelse inleds i regel när den aktuella kontrollen av införlivande har slutförts. Men den kan genomföras parallellt med en kontroll av införlivande om det gäller tydligt avgränsade delar av ett direktiv som redan har konstaterats vara fullständigt införlivade¹¹. Kommissionen strävar efter att slutföra kontrollerna av överensstämmelse inom 24 månader från det att den tar emot anmälningar om nationella införlivandeåtgärder¹².

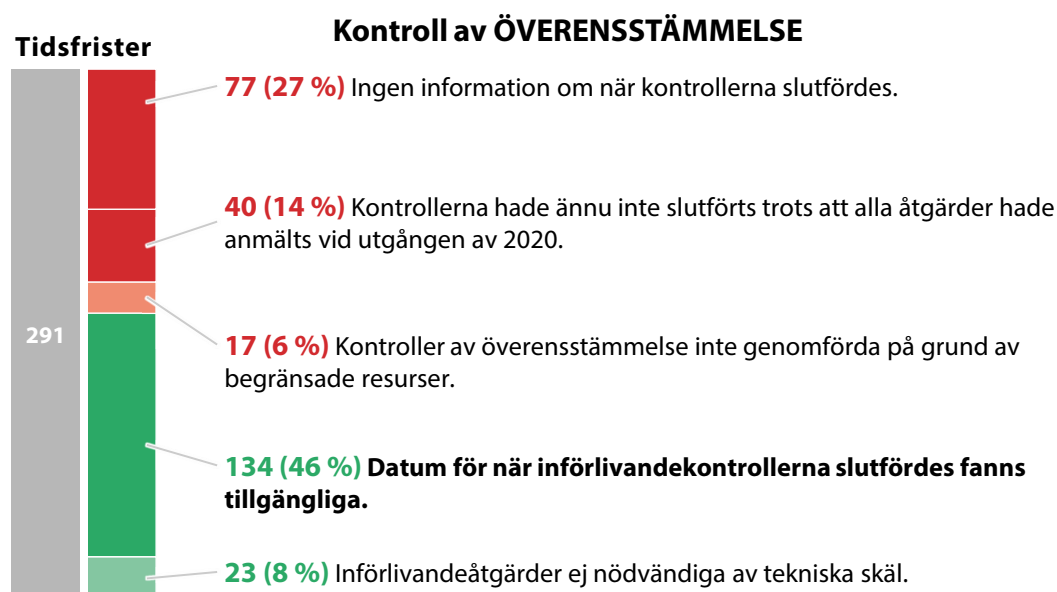
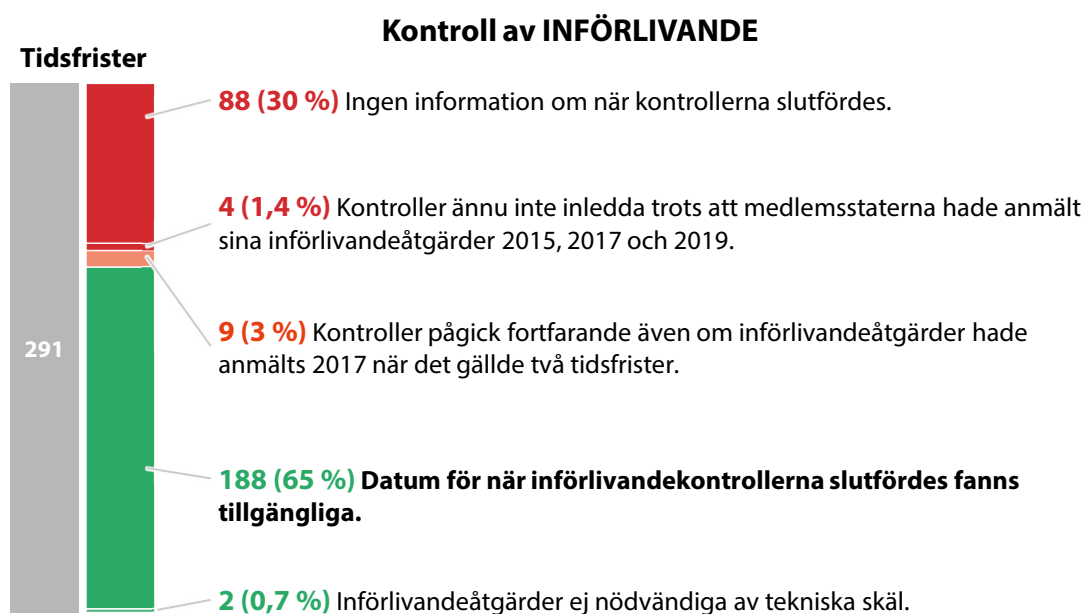
¹⁰ [Verktygslåda för bättre lagstiftning, verktyg nr 39](#), s 339, och [mål C-543/17](#).

¹¹ [Verktygslåda för bättre lagstiftning, verktyg nr 39](#), s. 341.

¹² *Ibidem*.

25 Vi granskade ett urval av 291 tidsfrister för införlivande av direktiv för vilka medlemsstaterna hade anmält åtgärder fram till december 2020. Vi konstaterade att i cirka en tredjedel av fallen hade kommissionen inte någon information om när kontrollerna hade slutförts. Dessutom hade den ännu inte inlett eller slutfört vissa kontroller trots att den aktuella medlemsstaten hade anmält sina åtgärder flera år tidigare. *Figur 7* visar resultaten av våra kontroller.

Figur 7 – Tillgången på uppgifter om utvalda direktiv

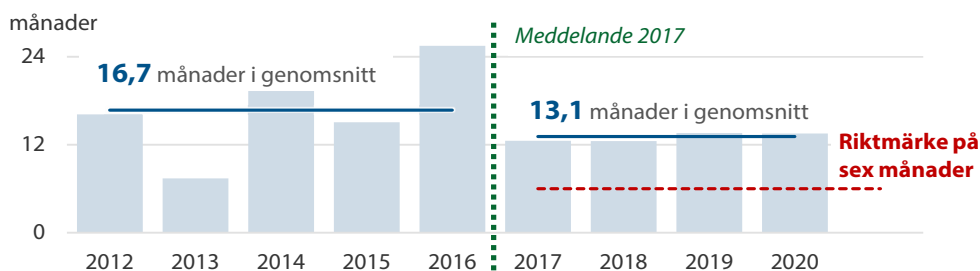
Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av vårt urval av tidsfrister för införlivande (närmare uppgifter finns i *bilaga III*).

26 När det gäller 188 tidsfrister där datumen för när kontrollerna av införlivande hade slutförts fanns tillgängliga och 134 tidsfrister där datumen för när kontrollerna av överensstämmelse hade slutförts fanns tillgängliga konstaterade vi att den genomsnittliga tiden för att slutföra kontrollerna hade minskat sedan [meddelandet 2017](#). Cirka hälften av kontrollerna följde dock fortfarande inte riktmärkena (i [figur 8](#) finns närmare uppgifter).

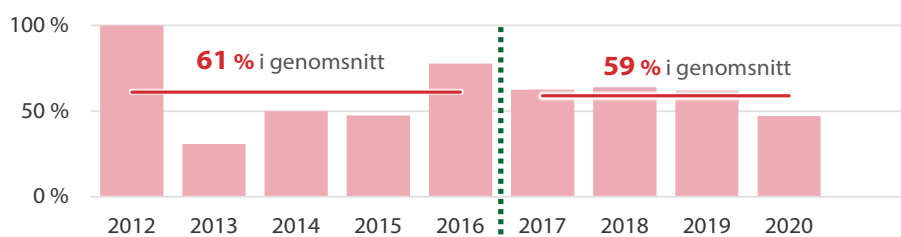
Figur 8 – Genomsnittlig tid för kontroller av införlivande och överensstämmelse per anmälingsår och avvikelse (i %) i förhållande till riktmärkena

Kontroll av INFÖRLIVANDE

Genomsnittlig tid för att slutföra kontroller av införlivande har minskat sedan meddelandet 2017* från 16,7 månader (2012–2016) till 13,1 månader (2017–2020).

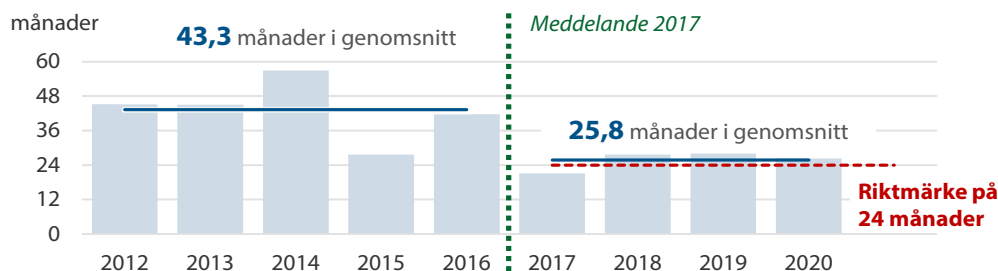

Trots en märkbar förbättring i 59 % av ärendena tog kontrollerna av införlivande fortfarande längre tid än riktmärket på sex månader 2017–2020.

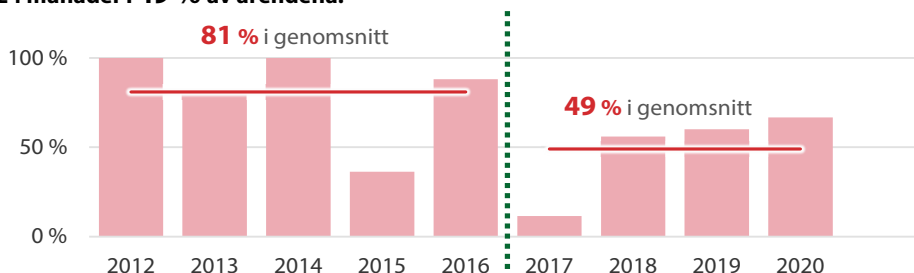

Kontroll av ÖVERENSSTÄMMELSE

Genomsnittlig tid för att slutföra kontroller av överensstämmelse har minskat sedan meddelandet 2017* från 43,3 månader (2012–2016) till 25,8 månader (2017–2020).

Trots den positiva utvecklingen tog kontrollerna av överensstämmelse längre tid än riktmärket på 24 månader i 49 % av ärendena.

* Meddelande 2017.

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av vårt urval av tidsfrister för införlivande (närmare uppgifter finns i bilaga III).

27 När det gällde 99 av de 291 tidsfristerna i vårt urval lämnade generaldirektoraten ingen information om huruvida kontrollerna av överensstämmelse hade lagts ut externt. När det gällde 105 av de återstående 192 tidsfristerna hade kontrollerna av överensstämmelse lagts ut externt. Kommissionen meddelade oss att de två huvudskälen till att de lades ut externt var att det inte fanns tillräckliga kunskaper internt (bland annat språkkunskaper) och brist på resurser. De kontroller som lades ut externt tog i genomsnitt betydligt längre tid (36,6 månader) än dem som gjordes internt (23,8 månader).

28 Den arbetsbelastning som kontrollerna av införlivande och överensstämmelse innebär för generaldirektoraten beror på hur många direktiv som har en tidsfrist för införlivande varje år, men också på de federala/regionala konstitutionella strukturer i medlemsstaterna som måste införliva dem. Med hjälp av denna information borde kommissionen kunna planera den kommande arbetsbelastningen i förväg och förutsäga behovet av interna resurser och av att lägga ut arbetet externt. Dessutom var det bara sex av de 15 generaldirektorat som vårt frågeformulär var riktat till som svarade att de systematiskt tog fram övervakningstabeller för att ta reda på antalet kontroller på GD-nivå och hur de fortskred.

Trots kommissionens insatser tar det mer än ett år att bedöma klagomål och de klagande får inte alltid information om de framsteg som görs

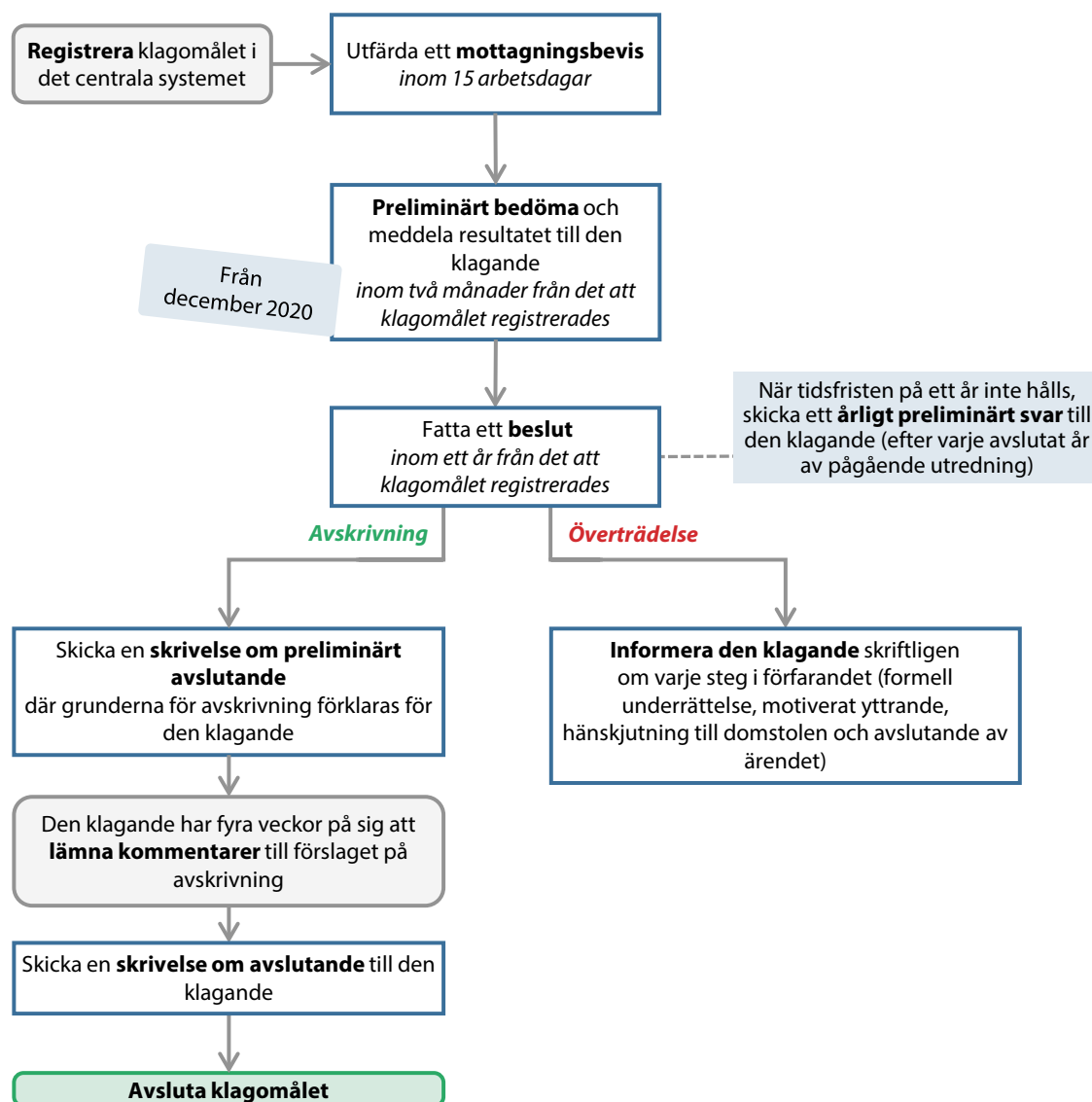
29 Privatpersoner, företag och intressegrupper kan lämna in ett klagomål till kommissionen om all reglering (lagar, författningar eller administrativa åtgärder), brist på reglering eller praxis i en medlemsstat som de tror strider mot EU-lagstiftningen¹³. Som huvudregel gäller att kommissionen, inom ett år från det att klagomålet registreras, ska besluta om den ska inleda ett formellt överträdelseförfarande genom att utfärda en formell underrättelse eller avskriva ärendet (se [figur 4](#)).

30 Kommissionen granskar de klagomål som kommer in. För att ett klagomål ska vara berättigat, och därmed utredas, måste det uppfylla vissa minimikriterier som fastställs i [meddelandet 2017](#). Till exempel måste avsändaren ange sina kontaktuppgifter och en grund för klagomålet som faller inom EU-rättens tillämpningsområde. Ett stort antal inlämnade klagomål är inte berättigade.

¹³ Kommissionen, [Hur man framför klagomål på EU-nivå](#).

31 Mellan 2012 och 2023 var 16,5 % av klagomålen inte berättigade. Kommissionen införde ett [standardformulär för klagomål](#) 2017 för att få mer välgrundade klagomål och därmed göra processen effektivare. Den fastställde också en standardmetod med olika steg i förfarandet och riktmärken för handläggningen av klagomål¹⁴ (se [figur 9](#)). År 2023 fick generaldirektoraten merparten av klagomålen (95,8 %) via standardformulären för klagomål medan återstoden kom i e-postmeddelanden eller brev.

Figur 9 – Kommissionens standardmetod för handläggning av klagomål

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens handlingar.

¹⁴ Meddelande EU-rätten: *Bättre resultat genom bättre tillämpning* (2017/C 18/02), bilagan.

32 I kommissionens [meddelande 2017](#) fastställs kriterier för hur klagomål och överträdelseärenden ska prioriteras så att generaldirektoraten kan rikta in sina resurser på de viktigaste potentiella överträdelsena av EU-rätten. Enligt strategin för prioriteringen måste man vara särskilt uppmärksam på strukturella problem eller systematisk bristfällig tillämpning i medlemsstaterna (se [figur 10](#)). I kommissionens interna riktlinjer klargjordes ytterligare vilken kategori av klagomål som inte betraktades som prioriterad och på vilken grund ett klagomål skulle prioriteras. Det fanns dock inga riktlinjer om hur vissa kriterier ska tolkas, till exempel "orsakat allvarlig skada för EU:s ekonomiska intressen", "en principfråga" eller "systematiskt underlåtande att följa EU-lagstiftningen". Europaparlamentet har i olika betänkanden uppmanat kommissionen att rättsligt klargöra vad som är "en principfråga" och "systematiskt underlåtande att följa EU-lagstiftningen"¹⁵.

Figur 10 – Exempel på kommissionens kriterier för att prioritera klagomål

Kommissionen går i regel vidare med följande klagomål

- underlåtenhet att anmäla införlivandeåtgärder
- felaktigt införlivade direktiv
- underlåtenhet att följa en dom från domstolen
- orsakat allvarlig skada för EU:s ekonomiska intressen
- kränkning av EU:s exklusiva befogenheter
- ärenden med systematisk bristfällig tillämpning (standardhandläggning)

Kommissionen går i regel inte vidare med följande klagomål

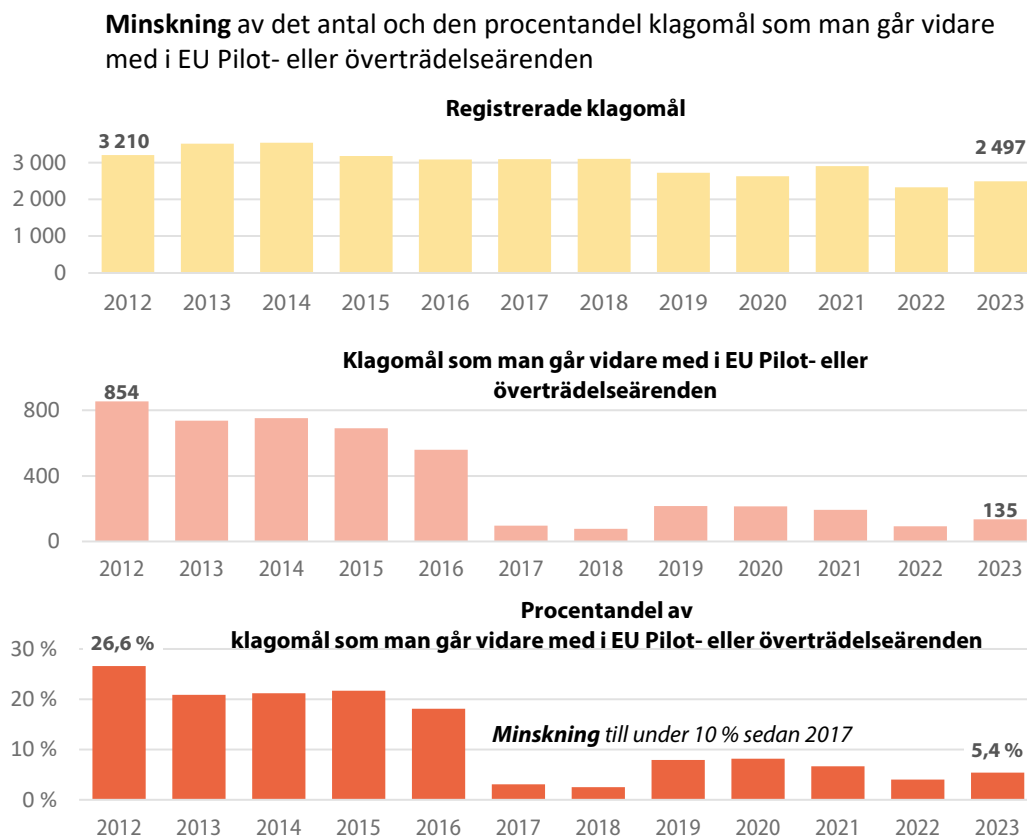
- formuläret för klagomål har inte använts
- klagomål som gjorts om enskilda fall av felaktig tillämpning av EU-rätten men med otillräckliga indikationer på att det rör sig om allmän praxis eller systematiskt underlåtande att följa EU-lagstiftningen
- mål om förhandsavgörande om samma fråga pågår
- klagomål som tar upp medlemsstaters brister när det gäller att införliva ett direktiv rent allmänt utan att särskilda aspekter som påverkar den klagande anges

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens handlingar.

¹⁵ Utskottet för framställningar, betänkande [2023/2047\(INI\)](#), och utskottet för rättsliga frågor, betänkande om kontroll av unionsrättens tillämpning 2020, 2021 och 2022.

33 Merparten av de registrerade klagomålen avskrivs eftersom det inte går att fastställa att en överträdelse av EU-rätten har begåtts eller eftersom den inlämnade informationen inte är tillräcklig för att kommissionen ska inleda en EU Pilot-dialog eller utfärda en formell underrättelse. Antalet klagomål som man går vidare med visar en nedåtgående trend, från 854 år 2012 till 120 år 2023 (se [figur 11](#)).

Figur 11 – Berättigade klagomål som registreras och följs upp

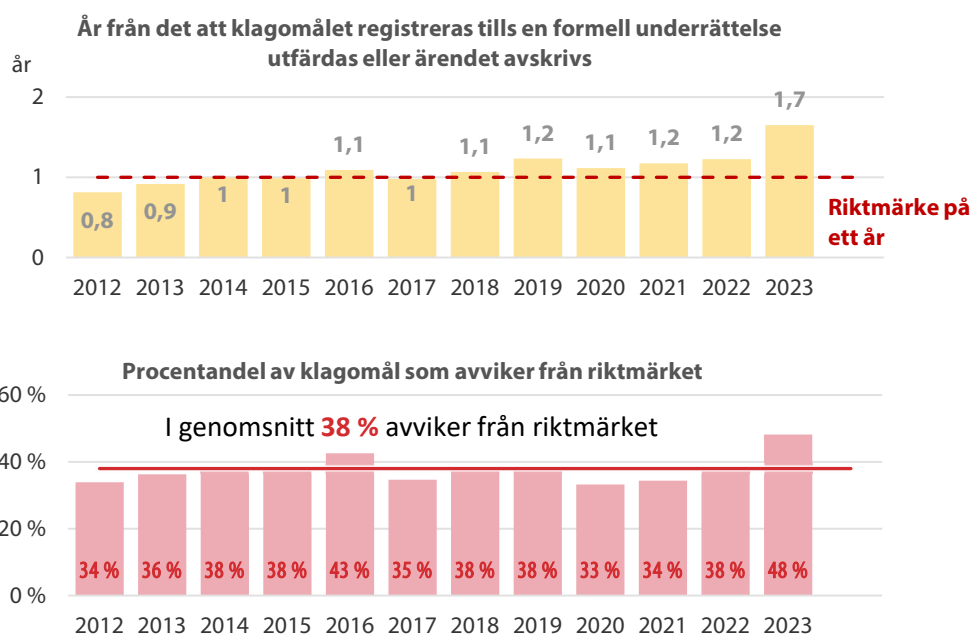

Anm.: Klagomål som tagits emot tidigare år kan följas upp de efterföljande åren.

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

34 År 2012 införde kommissionen ett riktmärke på ett år från det att ett klagomål registreras till dess att en formell underrättelse utfärdas eller ärendet avskrivs¹⁶. Mellan 2012 och 2023 följde kommissionen inte riktmärket i 38 % av de klagomål den registrerade, i genomsnitt. Även om antalet klagomål 2022 och 2023 inte nådde upp till 2021 års nivåer har handläggningstiden ökat sedan det året, och år 2023 var det nästan hälften av klagomålen som inte hanterades inom tidsfristen på ett år (se [figur 12](#)). Ökningen 2023 berodde på den upprensning som kommissionen gjorde då gamla klagomål avskrevs, vilket ledde till att genomsnittet för 2023 ökade med 0,5 år.

Figur 12 – Kommissionens prestation i förhållande till riktmärket på ett år för handläggning av klagomål

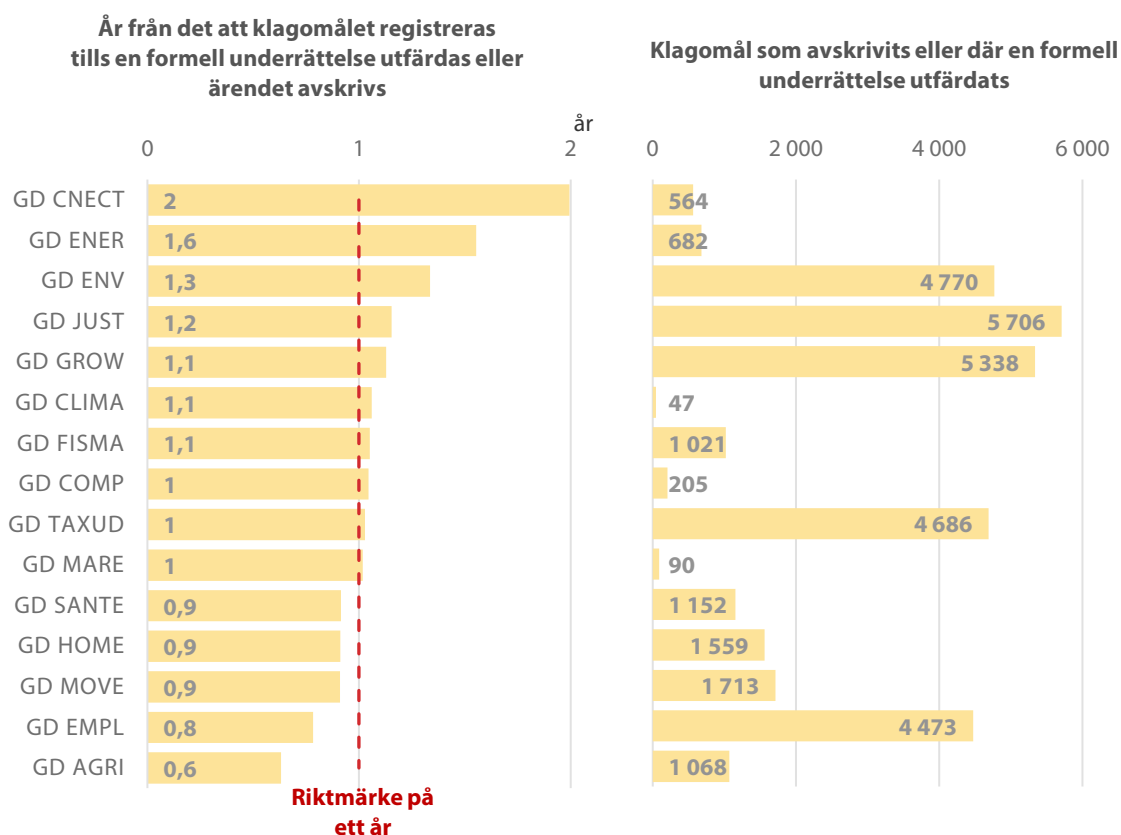

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

35 Vi konstaterade betydande skillnader i de genomsnittliga handläggningstiderna mellan generaldirektoraten från det att ett klagomål registrerades till dess att en formell underrättelse utfärdades eller ärendet avskrevs. Mellan 2012 och 2023 tog GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik (564 ärenden) och GD Energi (682 ärenden) längst tid på sig, i genomsnitt över 1,5 år, trots att de hade relativt få ärenden. GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor hanterade det överlägset största totala antalet klagomål (5 706) på 1,2 år i genomsnitt (se [figur 13](#)).

¹⁶ Meddelande från kommissionen *Uppdatering av klagandens ställning i ärenden om unionsrättens tillämpning*, COM(2012) 154 final, s. 6.

Figur 13 – Generaldirektoratens prestation i förhållande till riktmärket på ett år för handläggning av klagomål, 2012–2023

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

36 Enligt 2021 års rapport om samstämmighet genomförde alla generaldirektorat en intern granskning och hittade flera skäl till att det var svårt att följa riktmärket på ett år. De drog slutsatsen att kvaliteten på klagomålen inte hade förbättrats trots att det hade blivit obligatoriskt att använda det nya [formuläret för klagomål](#) (se punkt **30**). Enligt deras uppfattning var arbetet med uppenbart ogrundade klagomål tidskrävande, vilket hindrade en korrekt hantering av andra klagomål och överträdelser. De ansåg att riktmärket på ett år var orealistiskt. En del klagomål (6 %) krävde en grundligare utredning via EU Pilot, som hade ett eget riktmärke på nio månader.

37 Vi analyserade uppgifter i Themis och konstaterade att 84 % av de klagomål som hanterades via EU Pilot inte höll sig inom riktmärket på ett år. För de klagomål som inte hanterades via EU Pilot var det betydligt färre (30 %) som inte höll riktmärkets tidsfrist. Syftet med att införa formuläret för klagomål, som var att på ett tidigt stadium sortera bort ogrundade klagomål eller klagomål som inte faller inom EU-rättens tillämpningsområde, har inte uppnåtts fullt ut. Det har lett till att denna typ av klagomål kan kräva ytterligare bedömning med hjälp av EU Pilot-dialoger med medlemsstaterna, vilket gör att handläggningen tar längre tid. I **ruta 1** finns exempel på långsam och snabb handläggning av klagomål.

Ruta 1

Ett klagomål tog tio år att hantera

I december 2012 fick GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor ett klagomål om en överträdelse av Frankrike av direktiv [2004/38/EG](#) om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier.

Kommissionen inledde en EU Pilot-dialog fem månader efter det att klagomålet hade registrerats. Dialogen avslutades i januari 2015 efter 1,6 år utan att Frankrike hade åtgärdat situationen. Efter den misslyckade EU Pilot-dialogen inledde kommissionen ett överträdelseförfarande i juli 2019, 6,5 år efter det att klagomålet hade registrerats.

Slutligen fick ärendet en lösning eftersom de relevanta nationella bestämmelserna ändrades i maj 2021. Klagomålet avslutades tio år efter det att det hade registrerats.

Ett annat klagomål hanterades på två år

I mars 2013 registrerades klagomål om att det inte gick att registrera fordon av limousintyp (förlängda fordon) för allmänt bruk i Cypern. Kommissionen bedömde klagomålen i maj 2013 och beslutade att inleda en EU Pilot-dialog med Cypern för att få mer information. EU Pilot-dialogen avslutades efter fem månader. I februari 2014 beslutade kommissionen att inleda ett formellt överträdelseförfarande och utfärdade en formell underrättelse (mindre än ett år efter det att klagomålet hade registrerats).

Ärendet avgjordes i mars 2015 eftersom de cypriotiska myndigheterna meddelade kommissionen att de hade antagit en lag i februari 2015. Klagomålet avslutades två år efter det att det hade registrerats.

38 Från det att ett klagomål registreras tills ett överträdelseförfarande inleds eller klagomålet avskrivs måste kommissionen skicka ett preliminärt svar varje år. Efter det att ett överträdelseförfarande har inletts ska den meddela de klagande om varje steg i förfarandet (motiverat yttrande, hänskjutning till domstolen osv.). Syftet är att se till att handläggningen av ärendet är transparent för de klagande. Vi konstaterade följande:

- I endast två av våra 13 fallstudier blev den klagande informerad om varje steg i förfarandet.
- I ett ärende kunde generaldirektoratet inte tillhandahålla några andra handlingar till den klagande än mottagningsbeviset.
- I tio andra ärenden fick de klagande endast ofullständig information (minst ett steg i förfarandet saknades).
- Endast i två ärenden fanns det bevis på att årliga preliminära svar hade skickats (se [bilaga IV](#)).

39 Sedan [Maastrichtfördraget](#)¹⁷ trädde i kraft har varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat rätt att göra framställningar till Europaparlamentet om en fråga som hör till Europeiska unionens verksamhetsområden och som direkt berör dem. Framställningarna granskas av parlamentets utskott för framställningar, som avgör om de är tillåtliga och ansvarar för att behandla dem.

40 Enligt siffror från Europaparlamentets utskott för framställningar lämnade det i genomsnitt in 700 framställningar per år till kommissionen mellan 2012 och 2023, varav en del avsåg överträdelser av EU-rätten. När kommissionen går vidare med en framställning som den anser talar för att det rör sig om en överträdelse av EU-rätten gör den det i form av ett ärende som den inleder på eget initiativ. För närvarande finns det dock ingen koppling mellan kommissionens interna databas över framställningar och Themis-plattformen (inbegripet information om andra klagomål). Kommissionen har därför ingen statistik över hur många framställningar som den har gått vidare med i form av ärenden på eget initiativ inom EU Pilot eller genom överträdelseförfaranden eller om den har tagit emot andra klagomål om samma sak.

¹⁷ Artikel 138 d i EU-fördraget.

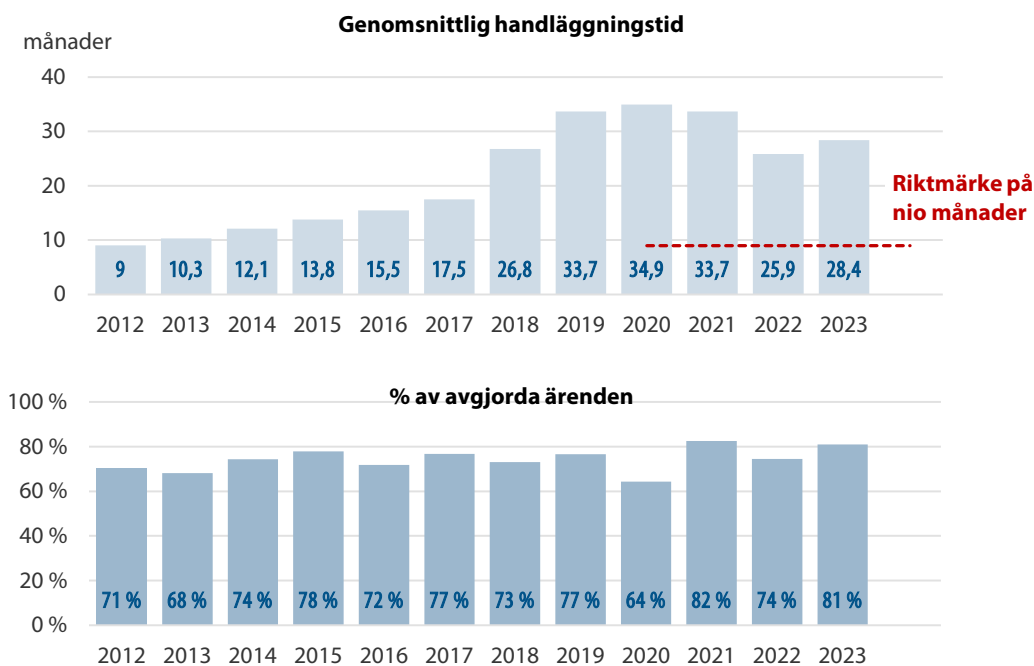
EU Pilot-förfarandena har blivit mer målinriktade, men kriterierna för att förlänga dem har inte fastställts

41 Enligt kommissionens riktlinjer är syftet med EU Pilot-dialogen att samla in mer information om faktiska aspekter av ett ärende för att det ska gå att bedöma om det rör sig om en potentiell överträdelse av EU-rätten. Kommissionen kan också använda den för att informellt lösa ett problem i stället för att gå vidare med ett formellt överträdelseförfarande. I januari 2017 beslutade kommissionen att sluta använda EU Pilot-dialoger systematiskt innan den inledde ett överträdelseförfarande och i stället endast göra det när dialoger ansågs användbart. Den kan även besluta att inleda ett formellt överträdelseförfarande om EU Pilot-dialogen tar för lång tid eller om det förekommer många olika utbyten utan att några tydliga framsteg görs eller om den berörda medlemsstaten inte samarbetar.

42 I augusti 2020 infördes ett riktmärke på nio månaders handläggningstid i de nya riktlinjerna för EU Pilot (räknas från det att ärendet skickas till medlemsstaten). Efter det ska kommissionen bedöma EU Pilot-dialogen på nytt och besluta om en lämplig väg att gå (inleda ett överträdelseförfarande, avskriva ärendet utan vidare åtgärder eller förlänga EU Pilot-dialogen under "en begränsad tidsperiod"). Vi konstaterade att riktlinjerna inte innehöll några kriterier för hur man beslutar om EU Pilot-dialogen ska förlängas efter de nio månaderna eller hur lång förlängningen ska vara.

43 Vår analys av de 896 EU Pilot-ärenden som skickades efter det att detta riktmärke infördes visar att 585 (65 %) förlängdes efter de nio månaderna. Den genomsnittliga förlängningen var 10,9 månader. I genomsnitt avgjordes 74 % av EU Pilot-ärendena med framgång mellan 2012 och 2023. Den genomsnittliga handläggningstiden nådde en topp 2020 på nära 35 månader (enligt kommissionen kan detta bero på nedstängningarna under covid-19-pandemin). Siffran har förbättrats sedan 2020, men låg ändå på 28,4 månader 2023 (se [figur 14](#)). Ett skäl till det är att många utdragna ärenden avslutades under 2023.

Figur 14 – Genomsnittlig handläggningstid (månader) för EU Pilot-ärenden

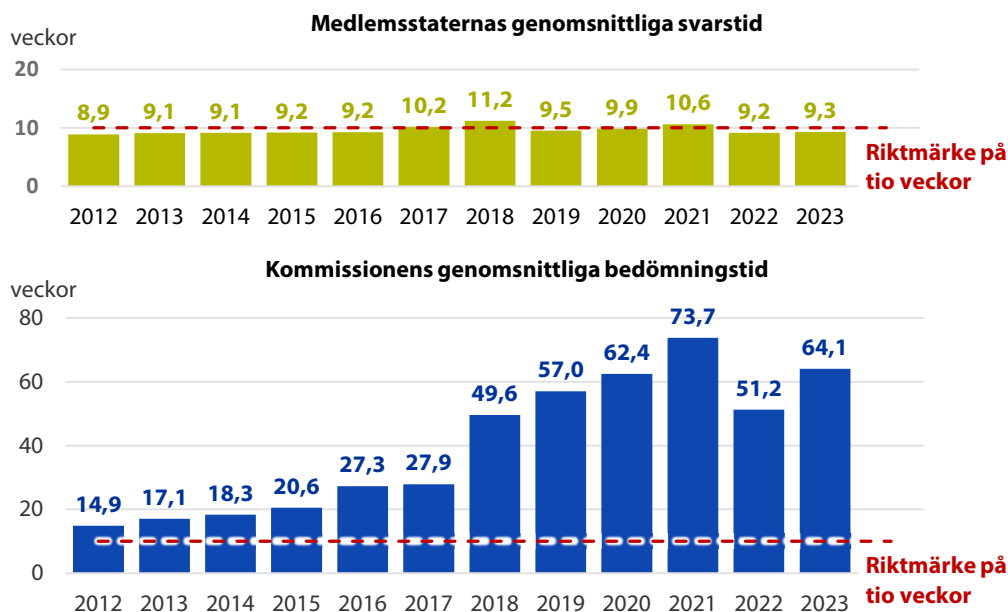

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i *bilaga III*).

44 När en EU Pilot-dialog inleds har medlemsstaterna tio veckor på sig att svara på kommissionens begäran om dialog. Generaldirektoraten har lika lång tid på sig att bedöma svaren från medlemsstatens myndigheter.

45 Vi konstaterade att medlemsstaterna i regel höll tidsfristen på tio veckor för att svara men att den genomsnittliga tiden för kommissionens bedömning av svaren har ökat betydligt sedan 2018, till cirka sex gånger tidsfristen (se *figur 15*). Vi noterade även en liten ökning av antalet utbyten mellan kommissionen och medlemsstaterna mellan 2012 och 2023 (1,9 utbyten i genomsnitt före 2017 och 2,5 därefter).

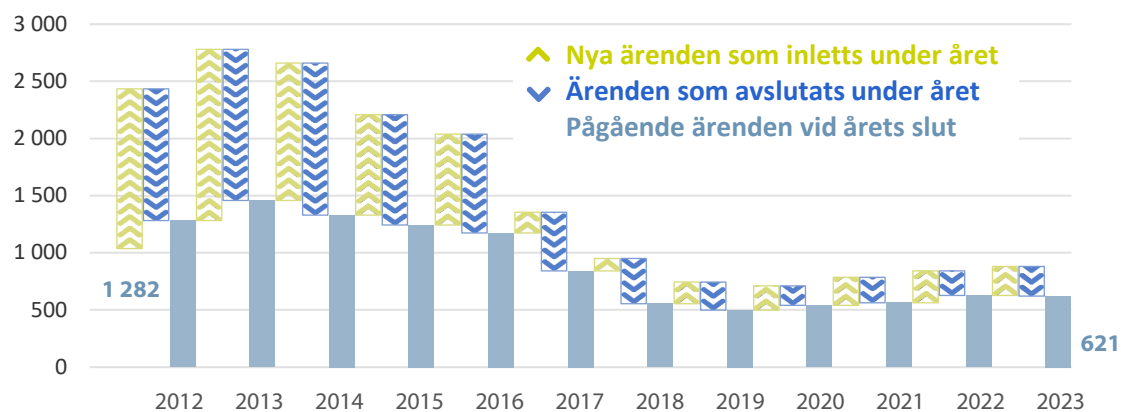
Figur 15 – Genomsnittlig tid för medlemsstatens svar och kommissionens bedömningar i EU Pilot

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter om kommissionens EU Pilot-dialoger (närmare uppgifter finns i *bilaga III*).

46 Kommissionens handläggnings- och bedömningstider för EU Pilot-dialoger ökade trots att antalet dialoger minskade betydligt när de inte längre användes systematiskt¹⁸. Även om färre nya dialoger till en början bidrog till att minska eftersläpningen har vi noterat ett ökande antal pågående dialoger vid årets slut sedan 2020 (se *figur 16*).

Figur 16 – EU Pilot-dialoger: nya, avslutade eller pågående vid årets slut

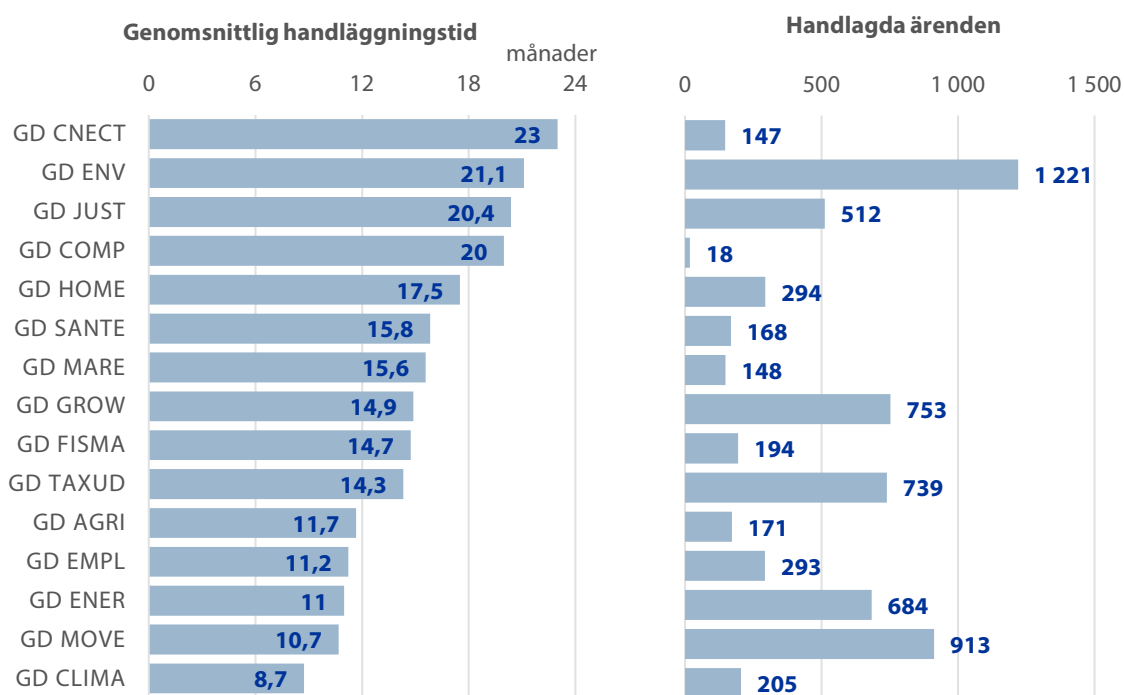

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter från kommissionen (närmare uppgifter finns i *bilaga III*).

¹⁸ Kommissionen, *EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning*.

47 Vi konstaterade också att mellan 2012 och 2023 varierade handläggningstiderna för EU Pilot-dialoger betydligt mellan generaldirektoraten. GD Klimatpolitik handlade ärenden i genomsnitt på 8,7 månader och GD Transport och rörlighet på 10,7 månader. GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik, GD Miljö och GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor hade längst handläggningstider, mer än 20 månader. Vi hittade inget samband mellan arbetsbelastning (antal EU Pilot-ärenden) och handläggningstider (se [figur 17](#)). Enligt kommissionen fanns det flera skäl till att handläggningstiderna varierade, till exempel utredningar av frågor som krävde betydande investeringar eller reformer av medlemsstaterna, interna valideringsprocesser eller översättning och bedömning av omfattande bilagor.

Figur 17 – Totalt antal handlagda EU Pilot-ärenden och genomsnittliga handläggningstider per GD, 2012–2023

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter om kommissionens EU Pilot-dialoger (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

De flesta överträdelseärendena avgörs innan sanktioner föreslås, men de tar för lång tid

Andelen överträdelseärenden som tar längre tid än riktmärket ökar

48 Om en EU Pilot-dialog misslyckas eller inte bedöms vara nödvändig kan kommissionen inleda ett överträdelseförfarande på eget initiativ baserat på ett klagomål eller automatiskt när det gäller alla underlåtenhetsärenden (dvs. när en medlemsstat underlåter att informera kommissionen om de nationella åtgärder som den ska vidta för att införliva ett nytt direktiv). Kommissionen har i det närmaste ett obegränsat utrymme för eget skön när det gäller innehållet och förfarandet när den beslutar om den ska inleda ett överträdelseförfarande, såsom har bekräftats av domstolen¹⁹.

49 Kommissionen strävar efter att se till att medlemsstaterna följer EU-rätten så snart som möjligt och att den följer sina riktmärken för övervakningen av att EU-rätten efterlevs (se punkt **12**). I kommissionens meddelande 2007 om tillämpning av gemenskapsrätten²⁰ och den interna noten från generalsekretariatet 2010 om hantering av överträdelser infördes riktmärken för övervakningen av överträdelseärenden (se *bilaga II*).

Riktmärket på ett år för ärenden om underlåtenhet att anmäla åtgärder har följts i mindre utsträckning sedan 2018

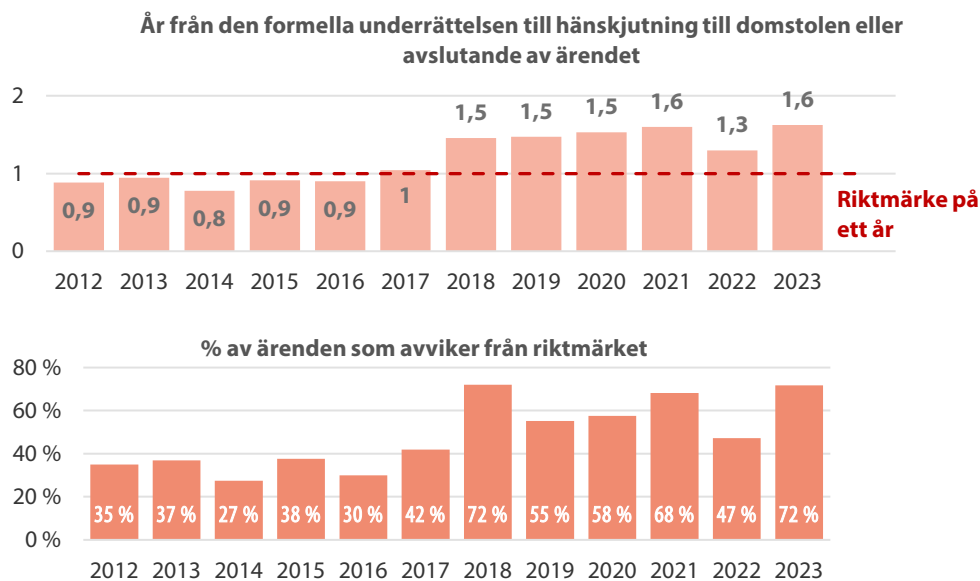
50 Överträdelseärenden där medlemsstaterna har underlåtit att anmäla nationella införlivandeåtgärder (NCM-ärenden) prioriteras av kommissionen och ska antingen avslutas eller hänskjutas till domstolen inom ett år²¹. Vi konstaterade att kommissionen lyckades hålla denna tidsfrist mellan 2012 och 2017. Men sedan 2018 har handläggningstiden i genomsnitt legat på cirka 1,5 år, och en ökande andel ärenden har tagit längre tid än riktmärket på ett år (72 % 2023) (se *figur 18*).

¹⁹ Várnay, *Discretion in the Articles 258 and 260 (2) TFEU Procedures*, punkterna 33–35 i EU-domstolens mål C-530/11 och punkterna 11–12 i EU-domstolens mål 247/87.

²⁰ Kommissionen *En europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten*, KOM(2007) 502 slutlig, s.9.

²¹ Kommissionen *En europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten*, KOM(2007) 502 slutlig.

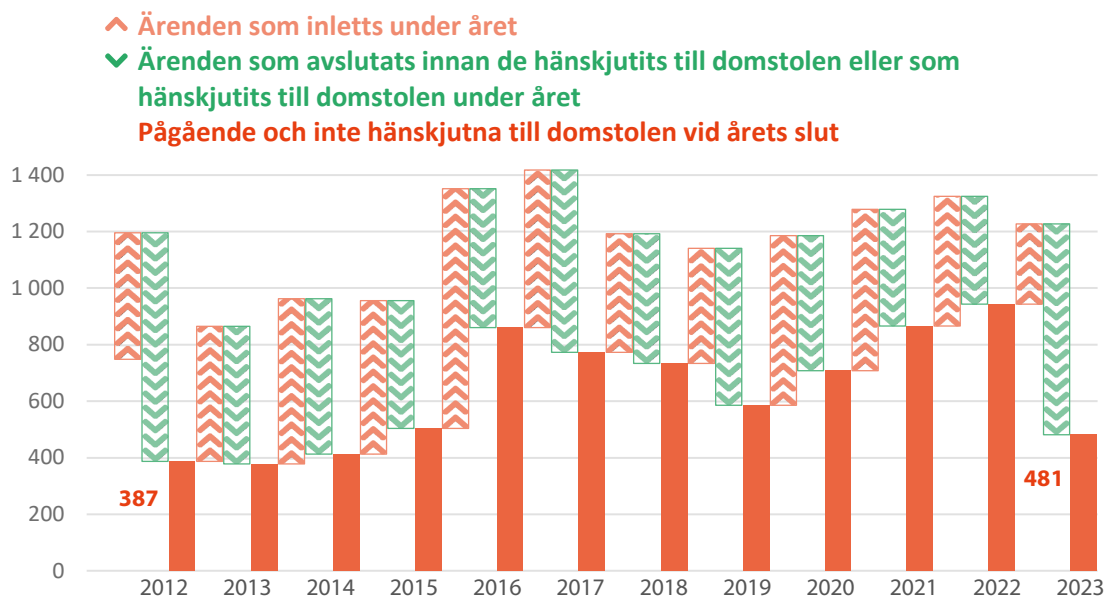
Figur 18 – Genomsnittlig tid för att hänskjuta NCM-överträdelser till domstolen eller avsluta dem

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

51 År 2016 nådde antalet nya NCM-ärenden en topp, vilket även påverkade siffrorna för de påföljande åren. Kommissionen lyckades gradvis minska antalet pågående ärenden som inte hänskjutits till domstolen vid årets slut från 2016 till 2019, men en eftersläpning började ansamlas igen 2020, vilket enligt kommissionen delvis kan bero på nedstängningarna i samband med covid-19-pandemin. År 2023 uppmanade kommissionens generalsekretariat generaldirektoraten att analysera ärendeportföljerna och fatta beslut i alla typer av ärenden där det inte hade gjorts några framsteg under lång tid eller föreslå att de skulle avslutas. Det ledde till att eftersläpningen minskade kraftigt (se [figur 19](#)).

Figur 19 – NCM-ärenden som inletts, hänskjutits eller avslutats eller som fortfarande pågår per år

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

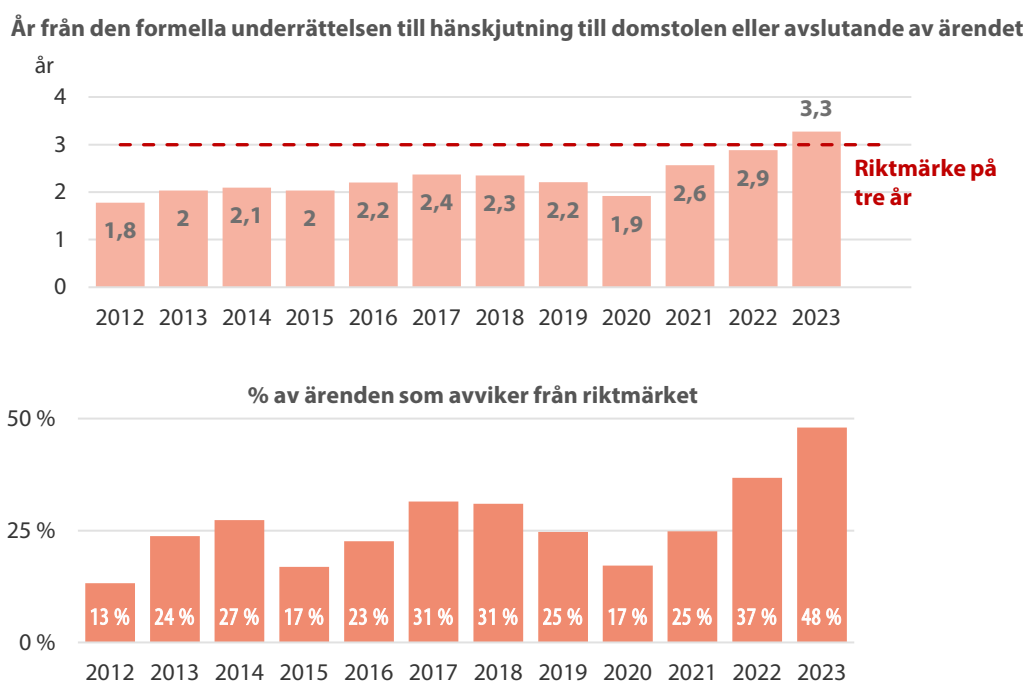
52 I kommissionens rapport om samstämmighet 2021 konstaterades att en av de viktigaste faktorerna till att NCM-ärendena tog längre tid var att en del av dem var kvar för länge på stadiet för formell underrättelse. När vi analyserade NCM-ärenden i Themis upptäckte vi att mellan 2012 och 2023 gick kommissionen över till nästa steg i överträdelseförfarandet i genomsnitt 9,8 månader efter det att den hade utfärdat en formell underrättelse. Merparten (72,7 %) av NCM-ärendena var kvar på stadiet formell underrättelse kortare tid än genomsnittet medan 27,3 % tog längre tid.

Överlag följs riktmärket på tre år i ärenden som avser bristfällig tillämpning eller bristande överensstämmelse

53 Om medlemsstaterna inte åtgärdar en misstänkt överträdelse av EU-rätten i ärenden som avser bristfällig tillämpning av direktiv (BAD-ärenden) och av EU:s fördrag, förordningar och beslut (REG-ärenden) eller nationella lagars bristande överensstämmelse med direktiv (NCF-ärenden), och formella överträdelseförfaranden inleds ska kommissionen, enligt riktmärket, antingen hänskjuta det aktuella ärendet till domstolen eller avsluta det inom tre år från det att den formella underrättelsen utfärdats.

54 Kommissionen lyckades överlag hålla denna tidsfrist mellan 2012 och 2023. Men efter att gradvis ha minskat från 2018 har andelen överträdelseförfaranden som inte håller riktmärkets tidsfrist ökat igen från 2021. Den genomsnittliga tiden nådde en topp på 3,3 år 2023, då 48 % av ärendena tog längre tid än riktmärket på tre år innan de antingen hänsköts till domstolen eller avslutades (se [figur 20](#)).

Figur 20 – Genomsnittlig tid för att hänskjuta BAD-, REG- och NCF-överträdelser till domstolen eller avsluta dem

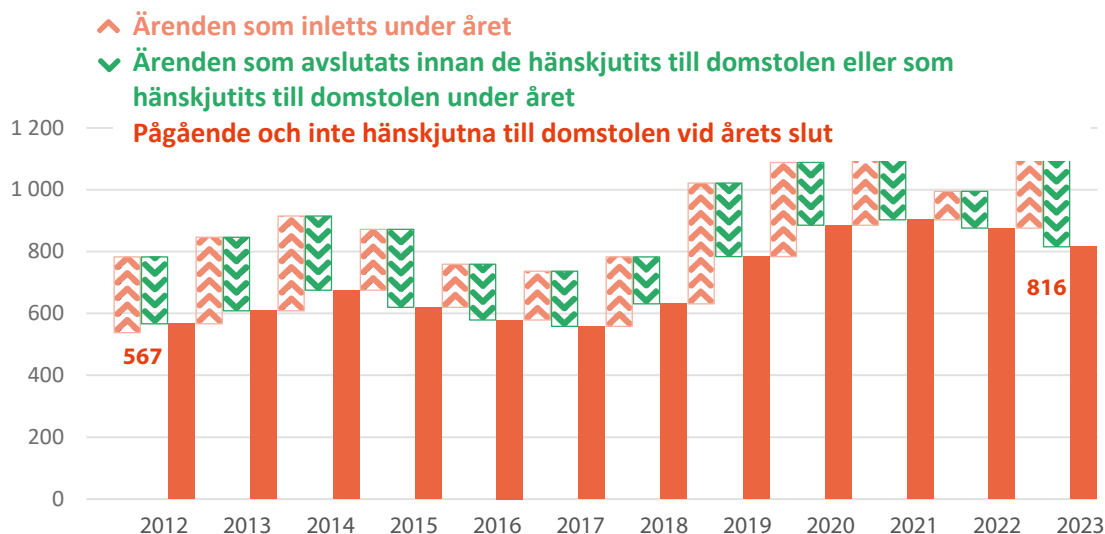
Anm.:

Typer av överträdelser: bristande överensstämmelse (NCF), bristfällig tillämpning (BAD), överträdelse av förordningar, fördrag och beslut (REG).

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

55 Vi såg en ökning av antalet BAD-, REG- och NCF-ärenden som fortfarande pågick men som inte hänsköts till domstolen vid årets slut från och med 2018. Kommissionen använde EU Pilot-dialogen i mindre utsträckning efter 2017, vilket bidrog till att både den genomsnittliga handläggningstiden och andelen ärenden som inte följde riktmärket på tre år ökade (se [figur 21](#)).

Figur 21 – BAD-, REG- och NCF-ärenden som inletts, hänskjutits eller avslutats eller som fortfarande pågår per år

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

56 I våra 31 fallstudier undersökte vi totalt 23 BAD-, REG- och NCF-överträdelser. I fem ärenden följdes inte riktmärket på tre år. Vi noterade att det ofta berodde på att det förekom fler utbyten (mellan ett och fem i urvalet) i olika stadier av ärendet mellan kommissionen och medlemsstaterna. I två ärenden förekom en andra omgång utbyten och i ett av dessa ärenden förekom fem omgångar utbyten med medlemsstaten. Enligt generaldirektoratet berodde det på att ärendet var komplext. I [ruta 2](#) och [bilaga V](#) finns kompletterande uppgifter.

Ruta 2

Ärenden som befann sig på stadiet formell underrättelse i mer än 1,5 år

I ett ärende skickade kommissionen det motiverade yttrandet till Österrike 1,8 år efter den formella underrättelsen, men i inte i något av sina fyra svar på den formella underrättelsen kom Österrike med något förslag på hur problemet skulle åtgärdas.

I ett annat ärende som byggde på ett klagomål skickade Italien in fem svar i fem omgångar utbyten mellan 2015 och 2019 efter den formella underrättelsen. Kommissionen utfärdade aldrig ett motiverat yttrande. GD Transport och rörlighet förklarade att det berodde på att ärendet var komplext och på att den klagande hade tagit upp två problem. Endast ett av dem omfattades av den formella underrättelsen, medan kommissionen inledde en EU Pilot-dialog om det andra.

Källa: Revisionsrättens fallstudier.

I en allt större andel ärenden följer kommissionen inte riktmärket på 18 månader för att hänskjuta ärendet till domstolen en andra gång

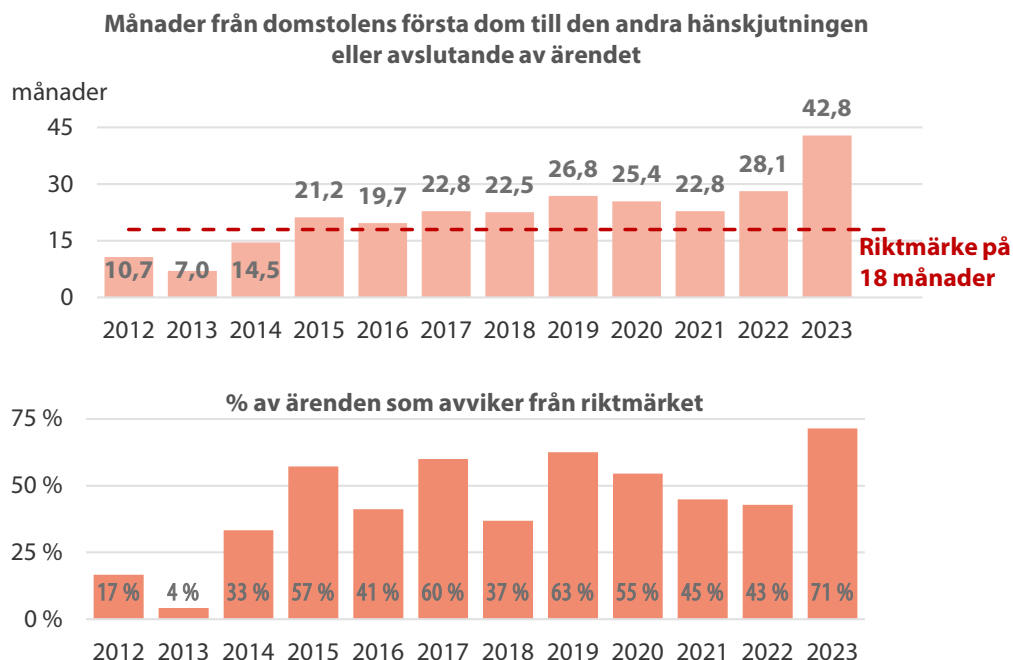
57 Kommissionen har upp till 18 månader²² på sig att antingen avsluta ärendet eller, om överträdelsen kvarstår trots en dom från domstolen, hänskjuta medlemsstaten tillbaka till domstolen (andra hänskjutningen). Men enligt domstolens rättspraxis²³ måste kommissionen se till att medlemsstaten får tillräckligt med tid på sig att följa domen med beaktande av de särskilda omständigheterna i ärendet.

58 År 2023 överskreds riktmärket på 18 månader för 71 % av de ärenden som hänsköts till domstolen en andra gång eller de BAD-, REG- och NCF-ärenden som avslutades – den största andelen sedan 2012. Det tog kommissionen 42,8 månader att hantera dessa ärenden 2023, längre tid än något annat år sedan 2012 (se [figur 22](#)). Detta hade dock att göra med upprensningen 2023 då generalsekretariatet uppmanade generaldirektoraten att fatta beslut i alla typer av ärenden där det inte hade gjorts några framsteg under lång tid eller föreslå att de skulle avslutas (se punkt [34](#)).

²² Punkt 3 i meddelandet från kommissionen [om tillämpningen av artikel 260.3 i EUF-fördraget, 2011/C 12/01](#),.

²³ Punkt 30 i mål C-216/01.

Figur 22 – Andel avslutade BAD-, REG- och NCF-ärenden som inte följde riktmärket på 18 månader för att hänskjuta ärendet till domstolen en andra gång eller avsluta det

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av uppgifter i Themis (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

I vissa fall har medlemsstaterna inte åtgärdat överträdelser av EU-rätten trots att de har omfattats av sanktioner i årtal

59 Sedan Maastrichtfördraget från 1992²⁴ får kommissionen föreslå ekonomiska sanktioner när den hänskjuter en medlemsstat till domstolen för andra gången om medlemsstaten i fråga har underlåtit att följa en dom som fastställt en överträdelse. I en senare ändring i [Lissabonfördraget](#) infördes ekonomiska sanktioner om en medlemsstat inte fullgör sin skyldighet att anmäla åtgärder som införlivar ett direktiv. Merparten av överträdelseärendena (i genomsnitt 96,6 % mellan 2012 och 2023) avgörs innan sanktioner föreslås. Den omedelbara risken för att hänskjutas till domstolen med ekonomiska sanktioner som följd påskyndar medlemsstaternas efterlevnad, enligt kommissionen.

²⁴ Kommissionen, tillämpning av artikel 228 i EG-fördraget, [SEC/2005/1658](#).

60 Att hänskjuta en medlemsstat till domstolen är en sista utväg för att säkerställa att EU-rätten efterlevs. Därför är det mycket viktigt att fastställa sanktioner som är tillräckligt avskräckande. Rent symboliska belopp riskerar att undergräva sanktionsmekanismen i [artikel 260 i EUF-fördraget](#) och gör det svårare att uppnå det slutgiltiga målet att se till att EU-rätten efterlevs fullt ut²⁵. De sanktioner som kommissionen föreslår för domstolen måste vara konsekventa men också förutsägbara för medlemsstaterna och fastställas med hjälp av en metod som respekterar både proportionalitetsprincipen och principen om likabehandling av medlemsstaterna²⁶.

61 Kommissionen tillämpar en metod för att beräkna det sanktionsbelopp som den föreslår för domstolen. Syftet med de två typerna av ekonomiska sanktioner – löpande vite och engångsbelopp – är att tvinga respektive avskräcka medlemsstaterna. Varje sanktion har således sin egen funktion men samma syfte att förmå medlemsstaterna att följa en dom²⁷.

62 I vårt urval av fallstudier avseende överträdelse hade vi sex ärenden där sanktioner påfördes. Vi bedömde kommissionens beräkning av sanktionerna och konstaterade att de var korrekta och i linje med det aktuella meddelandet från kommissionen²⁸ (se [bilaga VI](#)).

63 Kommissionen följer noggrant betalningen av de straffavgifter som påförts medlemsstaterna och ansvarar även för att regelbundet kontrollera om datumen för efterlevnad stämmer överens med de datum som fastställts i domstolens domar. Sedan [Maastrichtfördraget](#) trädde i kraft 1992 och fram till den 31 december 2023 har domstolen påfört medlemsstaterna sanktioner i 47 mål. I 31 av dessa ändrade medlemsstaterna sina nationella lagar för att anpassa sig till EU-rätten, i genomsnitt 1,3 år efter det att domstolen hade påfört sanktioner. Därefter avslutades överträdelseärendena. För alla de avslutade ärendena har medlemsstaterna betalat totalt 258,9 miljoner euro i straffavgifter (se [figur 23](#)).

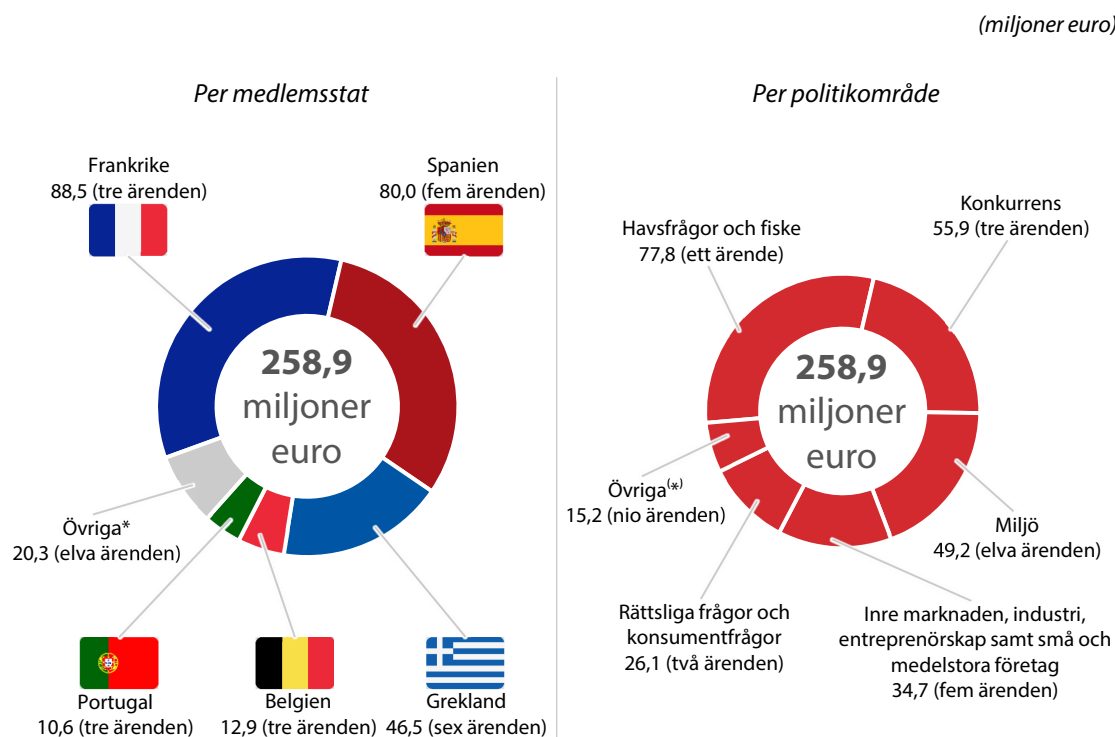
²⁵ Kommissionen, tillämpning av artikel 228 i EG-fördraget, [SEC/2005/1658](#).

²⁶ Wahl och Prete, *Between Certainty, Severity and Proportionality* (2014).

²⁷ Punkterna 80 och 84 i mål [C-216/02](#).

²⁸ Kommissionen, tillämpning av artikel 228 i EG-fördraget, [SEC/2005/1658](#).

Figur 23 – Straffavgifter som betalats av medlemsstaterna i avslutade överträdelseärenden, 1992–2023

Anmärkningar:

* Luxemburg, Irland, Rumänien, Sverige, Slovakien, Tjeckien och Slovenien.

** Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen, kommunikationsnät, innehåll och teknik, transport och rörlighet, skatter och tullar, migration och inrikes frågor.

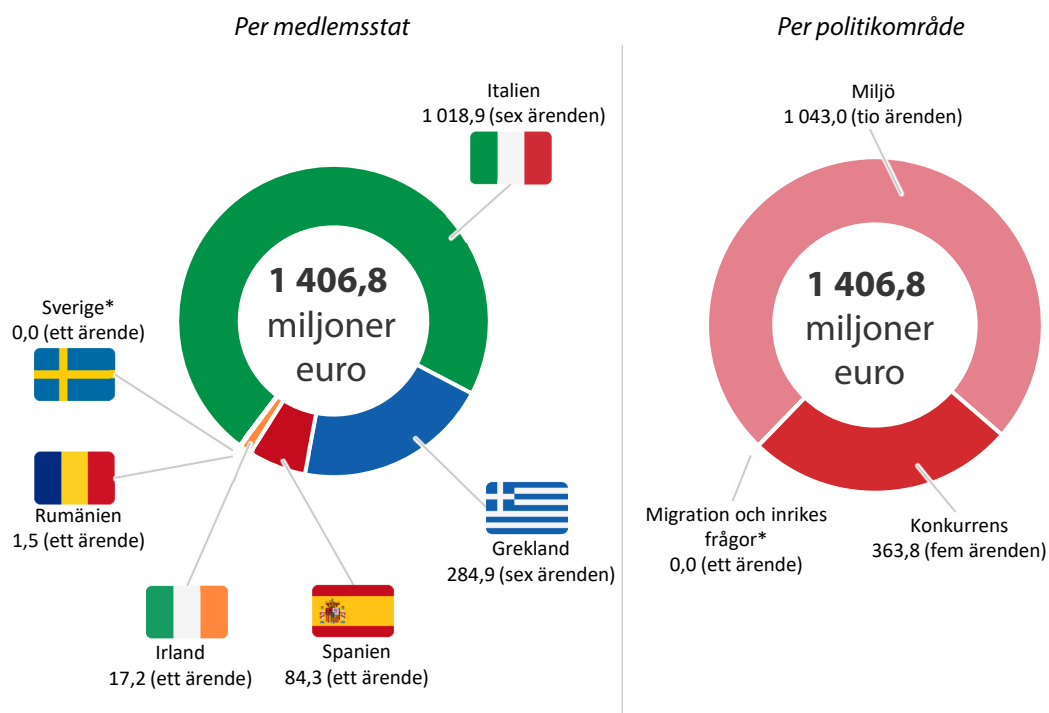
Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av kommissionens uppgifter (närmare uppgifter finns i [bilaga III](#)).

64 I december 2023 fanns det 16 pågående ärenden (av de 47 som nämns ovan) där medlemsstaterna fortfarande bröt mot EU-rätten och omfattades av ekonomiska sanktioner på totalt 1 406,8 miljoner euro (se [figur 24](#)). I 13 av de 16 pågående ärendena (på områdena miljö och konkurrens) har de berörda medlemsstaterna betalat straffavgifter i mer än tre år, och i sex av dessa 13 ärenden i mer än åtta år (se [bilaga VI](#)). Enligt kommissionen beror detta på att varje dom från domstolen omfattar ett stort antal olika överträdelseärenden som kan ta många år att åtgärda, särskilt i ärenden som kräver ny infrastruktur eller betydande investeringar. I vetenskapliga artiklar pekar man på det faktum att ekonomiska sanktioner, som är avsedda att sätta ekonomisk press på medlemsstaten att följa EU-rätten, inte alltid kan få överträdelseärendena att upphöra²⁹.

²⁹ Falkner, 2015, *Fines against member states: An effective new tool in EU infringement proceedings?*, Hofmann, 2018, *How long to compliance?*, Burelli, 2023, *The Deterrent Effect*

Figur 24 – Straffavgifter som medlemsstaterna betalar i pågående överträdelseärenden, vid utgången av 2023

(miljoner euro)

Anmärkningar:

* Eftersom domstolen nyligen meddelade sin dom har ännu inga straffavgifter betalats.

Källa: Revisionsrättens egen analys på grundval av kommissionens uppgifter (närmare uppgifter finns i *bilaga III*).

Kommissionen övervakar och rapporterar regelbundet om kontrollen av att EU-rätten efterlevs, men redovisar inte i vilken utsträckning den följer riktmärkena

65 EU:s invånare och andra intressenter förväntar sig en hög grad av öppenhet när det gäller hur kommissionen kontrollerar att medlemsstaterna efterlever EU-rätten och hur kommissionens egen övervakningsverksamhet ser ut³⁰. En lämplig övervakning och rapportering om det egna arbetet bör grundas på korrekta uppgifter och innehålla prestationsbedömningar samt fastställa varför riktmärkenas tidsfrister inte alltid hålls.

Kommissionen ser regelbundet över sina efterlevnadsåtgärder, men dess rekommendationer är inte inriktade på hur den kan bli bättre på att följa riktmärkena

66 Kommissionen har utarbetat rapporter om samstämmighet för internt bruk sedan 2008 för att visa hur efterlevnadsåtgärderna har utvecklats och bidra till bedömningen av om riktmärkena följdes. I dessa översyner tar man upp bästa praxis och den huvudsakliga politiska utvecklingen sedan den föregående rapporten. I dem formuleras även möjliga åtgärder till förbättring för den kommande perioden. Vi konstaterade att riktmärkena för kontrollerna av införlivande och överensstämmelse (se punkterna **23** och **24**) inte hade övervakats i samtliga rapporter om samstämmighet mellan 2017 och 2022. I rapportens slutsatser påtalade kommissionen långvariga problem med riktmärken som inte följs.

³⁰ Revisionsrättens översiktliga analys *Genomförandet av EU-rätten i praktiken*, 2018.

67 Kommissionen meddelade att den hade utvärderat sin övervakning och sina efterlevnadsåtgärder 2021³¹. Den gjorde det som en uppföljning på vår [översiktliga analys 2018](#) och blev klar i juli 2023. Kommissionen identifierade aspekter av den nuvarande förfaranderamen som skulle kunna ge en bättre överblick över hur EU-rätten införlivas, tolkas och tillämpas. Kommissionen skulle prioritera efterlevnadsåtgärder på lämpligt sätt. Den skulle också fastställa lämpliga genomförandestrategier för att följa och övervaka nationella processer för införlivande och genomförande. I utvärderingsrapporten identifierade man även vissa utmaningar i handläggningen av klagomål, EU Pilot-dialoger och överträdelse och lämnade rekommendationer som skulle förbättra den (t.ex. effektiv handläggning av överträdelse, modernisering av prestationsförvaltningen och förenklad handläggning av klagomål). Vi noterade dock att rapporten inte innehöll någon definition av strukturella eller systematiska problem, inga uppgifter om hur lång tid generaldirektoraten hade lagt på deluppgifter avseende kontrollen av efterlevnaden och inga diskussioner om fördelarna med att lägga ut arbetet externt eller sanktionernas avskräckande effekt.

Themis har förbättrat ärendehantering men saknar vissa funktioner

68 Att Themis infördes i december 2020 bidrog till att hanteringen och dokumentationen av kontrollen av efterlevnaden av EU-rätten effektiviserades. I stället för tre olika plattformar innehåller Themis all information om införlivande, klagomål och överträdelse i en integrerad plattform. Kommissionen kan lättare följa varje ärende från början till slut. Genom Themis blir det också en smidigare övergång från det att en potentiell överträdelse identifieras till dess att ett överträdelseförfarande inleds. Themis har ett gränssnitt för sökningar och dataextrahering med många filter, såsom datum, ärendetyp och beslut, som kan användas till specialanpassade datarapporter. I april 2023 lade man till modulen Themis/Complaints. Themis är dock fortfarande under utveckling; kommissionen planerar att lägga till den sista större delen, EU Pilot-dialogen, 2025.

³¹ Kommissionen, *Bättre lagstiftning: Samarbete för att skapa bättre lagar*, 2021.

69 Vi konstaterade även att det fortfarande saknas en del funktioner, till exempel möjligheten att extrahera information om kontroller av införlivande och överensstämmelse eller se när ett generaldirektorat faktiskt har skapat vissa överträdelseärenden i systemet. De datum då överträdelseärenden skapades i modulen Themis/överträdelser som härrör från klagomål eller EU Pilot-ärenden var i själva verket de datum då klagomålet eller EU Pilot-ärendet registrerades i systemet och inte det faktiska överträdelseärendet. Begreppet ”datum då ärendet skapades” är således inte tydligt definierat. Det fanns inte heller någon information tillgänglig om huruvida kontroller av överensstämmelse hade lagts ut externt. För närvarande har Themis ingen modul för kommande planering av kontroller och (interna och externa) resurser. Allt detta gör det svårare för kommissionen att övervaka efterlevnadsåtgärderna.

Kommissionen offentliggör relevant men ofullständig information om kontrollen av att EU-rätten efterlevs

70 Sedan 1984 har kommissionen lagt fram [årliga rapporter om tillämpningen av EU-rätten](#). I dem rapporterar kommissionen om problem med efterlevnaden av EU-rätten i medlemsstaterna och om sin övervakningsverksamhet. Där fastställs de viktigaste trenderna, samarbetet med medlemsstaterna och antalet ärenden som handläggs. I dem redovisas också kommissionens handläggningstid för klagomål och, fram till 2022, för EU Pilot-dialoger och överträdelseförfaranden.

71 Kommissionen rapporterar för närvarande om antalet ärenden och om de straffavgifter som betalas av medlemsstater som omfattas av hänskjutningar till domstolen och av domstolens domar, men ger inga upplysningar om beloppen på de ekonomiska sanktioner som den föreslår. Kommissionen lämnar information om de framställningar som har följts upp, men lämnar inte systematiskt information om det antal framställningar som den får från Europaparlamentet. Parlamentet har tagit upp detta problem och begärt att få exakta uppgifter om det specifika antalet framställningar som har utmynnat i en EU Pilot-dialog³².

³² Europaparlamentet, utskottet för rättsliga frågor, betänkanden om kontrollen av unionsrättens tillämpning [2020, 2021 och 2022](#).

72 Vi jämförde ett urval av statistiken över överträdelseärenden, EU Pilot-ärenden och klagomål från årsrapporten 2022 och kontrollerade hur tillförlitliga och korrekta uppgifterna i dessa rapporter var. Vi jämförde antalet nya överträdelseärenden som inletts mellan 2020 och 2022 och fördelningen per typ av överträdelse. Vi tittade också på antalet ärenden som avslutades 2022 och fördelningen per steg i förfarandet. Vårt arbete bekräftade kommissionens statistik, förutom tidsåtgången för att handlägga överträdelseärenden. Den gick inte att bekräfta eftersom registreringsdatumen för en del överträdelseärenden i Themis-databasen inte fanns tillgängliga för extrahering (se punkt 69).

73 Kommissionen offentliggör inte information om hur väl den följer något av sina riktmärken. Även om riktmärkena inte är rättsligt bindande anser vi att det är viktigt att kommissionen rapporterar om dem eftersom det kan bidra till att stärka den offentliga granskningen av hur kommissionen presterar.

74 Kommissionen har använt [resultattavlan för den inre marknaden](#) (sedan 1997), [resultattavlan för rättskipningen i EU](#) (sedan 2015) och [granskningen av genomförandet av miljöpolitiken](#) (sedan 2017) som ett komplement till rapporteringen på särskilda politikområden och lyfter fram de områden där överträdelser av EU-rätten kvarstår. Vi kontrollerade den statistik över EU Pilot-ärenden som offentliggjordes i resultattavlan för den inre marknaden 2022 för att kontrollera om informationen var tillförlitlig och korrekt. Vårt arbete bekräftade kommissionens statistik.

75 Vi jämförde uppgifterna i [kommissionens offentliga register](#) över överträdelseärenden med Themis-databasen för att kontrollera om den offentliggjorda informationen var fullständig och aktuell. Vårt arbete bekräftade att kommissionen offentliggjorde de senaste överträdelsebesluten utan dröjsmål. Vi konstaterade dock att det offentliga registret inte innehöll några uppgifter om huruvida överträdelseärendet baserades på ett klagomål, om ett EU Pilot-ärende hade inletts före ett formellt överträdelseförfarande eller om sanktioner hade föreslagits i samband med hänskjutningen till domstolen. Merparten av dessa uppgifter finns dock tillgängliga i Themis.

Slutsatser och rekommendationer

76 Vi drar slutsatsen att kommissionen har blivit bättre på att hantera överträdelseärenden, men att det fortfarande tar för lång tid att avsluta ärendena. Kommissionen övervakar och rapporterar regelbundet om sin kontroll av efterlevnaden av EU-rätten, men den har inte blivit bättre vare sig på att följa eller rapportera om sina riktmärken.

77 Kommissionen prioriterade kontrollerna av införlivande och överensstämmelse i sitt [meddelande 2017](#). Vi konstaterade att det sedan 2017 tar kortare tid för kommissionen att slutföra dessa kontroller. Men hälften av kontrollerna både av införlivande och överensstämmelse tog fortfarande längre tid än riktmärkena. Antalet direktiv med en tidsfrist för införlivande varje år är en känd uppgift, men vi noterade att generaldirektoraten inte hade tillräckligt välutvecklade verktyg för att kunna planera arbetsbelastningen i förväg. Kontroller som läggs ut externt tog i genomsnitt mycket längre tid att slutföra än de interna kontrollerna. Vi konstaterade även att generaldirektoraten saknade information om slutdatum för cirka en tredjedel av kontrollerna av införlivande och överensstämmelse i vårt urval, vilket visar att dokumentationen och övervakningen av dessa prioriterade kontroller är bristfälliga (se punkterna [23–28](#)).

Rekommendation 1 - Förbättra planeringen och dokumentationen av kontroller av införlivande och överensstämmelse

Kommissionen bör förbättra planeringen och dokumentationen av kontroller av införlivande och överensstämmelse genom att

- a) innan direktiven antas planera det arbete som krävs för att kontrollera att direktiven efterlevs så tidigt som möjligt, särskilt när det gäller personalresurser och eventuella externa expertkunskaper,
- b) se till att generaldirektoraten registrerar start- och slutdatum för alla kontroller.

Datum för genomförande: december 2025.

78 När det gäller riktmärket på ett år för att handlägga klagomål konstaterade vi att i 38 % av ärendena mellan 2012 och 2023 höll kommissionen inte tidsfristen. Vi noterade även att handläggningstiderna hade haft en uppåtgående trend sedan 2021 trots att antalet klagomål inte hade ökat. De flesta registrerade klagomålen avskrivs därför att den information som lämnas inte är tillräcklig för att en överträdelse av EU-rätten ska kunna fastställas. Kommissionen införde ett standardformulär för klagomål 2017 för att få mer välgrundade klagomål och därmed göra processen effektivare. Den fastställde också kriterier för att prioritera klagomål, men det fanns inga riktlinjer för hur en del av dem ska tolkas (t.ex. ”orsakat allvarlig skada för EU:s ekonomiska intressen”, eller ”systematiskt underlåtande att följa EU-lagstiftningen). Vi noterade även att informationen till de klagande inte alltid var fullständig (se punkterna [29–38](#)).

79 Utöver klagomål får kommissionen även cirka 700 framställningar från Europaparlamentet varje år, varav en del avser överträdelser av EU-rätten. Kommissionen har ingen statistik över antalet framställningar som den följer upp i form av ärenden på eget initiativ inom EU Pilot eller genom överträdelseförfaranden eftersom det inte finns någon koppling mellan den interna databasen över framställningar och Themis-plattformen (se punkt [39](#)).

80 I komplexa ärenden eller när överträdelser av EU-rätten inte är uppenbara, använder kommissionen EU Pilot-dialogen för att bedöma dem innan den beslutar om den ska inleda ett formellt överträdelseförfarande. Vi konstaterade att den tid det tog att avsluta EU Pilot-ärenden minskade från 34,9 månader 2020 till 28,4 månader 2023. Under den period som omfattades av revisionen ledde 74 % av de avslutade EU Pilot-ärendena till att medlemsstaterna följde EU-rätten utan att kommissionen behövde gå vidare med ett formellt överträdelseförfarande. År 2020 infördes ett riktmärke på nio månaders handläggningstid i de nya riktlinjerna för EU Pilot. Efter det ska kommissionen bedöma EU Pilot-dialogen på nytt och besluta om en lämplig väg att gå (inleda ett överträdelseförfarande, avsluta ärendet eller förlänga EU Pilot-dialogen under ”en begränsad tidsperiod”). Även om det inte anges i riktlinjerna hur beslut ska fattas om förlängning av EU Pilot-dialogerna efter nio månader eller hur mycket mer tid de får ta förlängdes i praktiken 65 % av EU Pilot-dialogerna efter det ursprungliga riktmärket på nio månader (se punkterna [41–47](#)).

Rekommendation 2 – Förbättra handläggningen av klagomål, framställningar och EU Pilot-dialoger

Kommissionen bör förbättra handläggningen av klagomål, framställningar och EU Pilot-dialoger genom att

- a) systematiskt registrera den information som kommissionen har fått via andra kanaler (t.ex. framställningar) i relevant klagomålsakt och samla grunder av liknande slag,
- b) ta fram riktlinjer för hur kriterierna för att prioritera klagomål, såsom ”orsakat allvarlig skada för EU:s ekonomiska intressen” och ”systematiskt underlåtande att följa EU-lagstiftningen”, ska tolkas för att se till att de tillämpas konsekvent av alla generaldirektorat,
- c) systematiskt uppdatera de klagande om förändringar i status för deras klagomål för att öka transparensen,
- d) fastställa kriterier för att förlänga EU Pilot-ärenden efter tidsfristen på nio månader för att säkerställa konsekvens och lämplig övervakning

Datum för genomförande: december 2025.

81 Vi konstaterade att en ökande andel överträdelseärenden inte höll riktmärkenas tidsfrister. År 2023 överskred 72 % av underlåtenhetsärendena riktmärket på ett år. Även om riktmärket på tre år för ärenden som gällde bristfällig tillämpning och bristande överensstämmelse följdes överlag under 2012–2022 har en ökande andel av dessa ärenden överskridit tidsfristen sedan 2021. Vi noterade att det förekom fler utbyten mellan kommissionen och medlemsstaterna i överträdelseärenden som avslutades efter riktmärkets tidsfrist (se punkterna [48–58](#)).

82 Vi konstaterade att de flesta överträdelseärendena mellan 2012 och 2023 avgjordes innan kommissionen föreslog sanktioner. Kommissionens beräkning av straffavgifterna för sådana sanktioner var i linje med metoden. Kommissionen följde dessutom noggrant medlemsstaternas betalning av straffavgifter och kontrollerade regelbundet om datumen för efterlevnad stämde överens med de datum fastställt i domstolens domar. Fram till december 2023 hade domstolen påfört medlemsstaterna sanktioner i 47 ärenden. I merparten av ärendena ändrade medlemsstaterna sin nationella lagstiftning så att den anpassades till EU-rätten (och det aktuella överträdelseförfarandet avslutades), i genomsnitt 1,3 år efter det att sanktionerna hade påförts. I 13 ärenden noterade vi dock att de aktuella medlemsstaterna hade betalat straffavgifter i flera år i stället för att åtgärda överträdelser av EU-rätten. Detta väcker tvivel om de ekonomiska sanktionernas avskräckande effekt (se punkterna [59–64](#)).

Rekommendation 3 – Stärk hanteringen av överträdelseärenden och uppdatera vid behov metoden för att föreslå sanktioner

Kommissionen bör stärka sin hantering av överträdelseärenden och sanktioner genom att

- a) övervaka framsteg i handläggningen av ärenden för att hitta eventuella flaskhalsar och vidta proaktiva åtgärder för att anpassa de resurser och prioriteringar som behövs i god tid om så krävs,
- b) se över metoden för att föreslå sanktioner för att se till att de är tillräckligt avskräckande.

Datum för genomförande: a) december 2027 och b) december 2026.

83 Ärendehanteringssystemet Themis innebär en stor förbättring av övervakningen av ärenden. Kommissionen utför regelbundna interna kontroller av samstämmigheten i sina efterlevnadsåtgärder på de berörda avdelningarna, men vi konstaterade att dessa kontroller inte bidrar tillräckligt till att riktmärkena följs i större utsträckning. Kommissionen offentliggjorde information om tillämpningen och kontrollen av efterlevnaden av EU-rätten som i stort sett är korrekt, men uppgifterna om hur den följer riktmärkena är ofullständiga (se punkterna [66–75](#)).

Rekommendation 4 – Skärp övervakningen av och stärk rapporteringen om efterlevnadsåtgärder

Kommissionen bör skärpa sin övervakning av och stärka sin rapportering om efterlevnadsåtgärder genom att

- a) övervaka handläggningstider, bland annat i förhållande till alla relevanta vägledande riktmärken, med hjälp av den fortlöpande förbättringen av kommissionens it-system för ärendehandläggning,
- b) rapportera varje år om kommissionens prestationer i förhållande till alla offentliga vägledande riktmärken.

Datum för genomförande: december 2026.

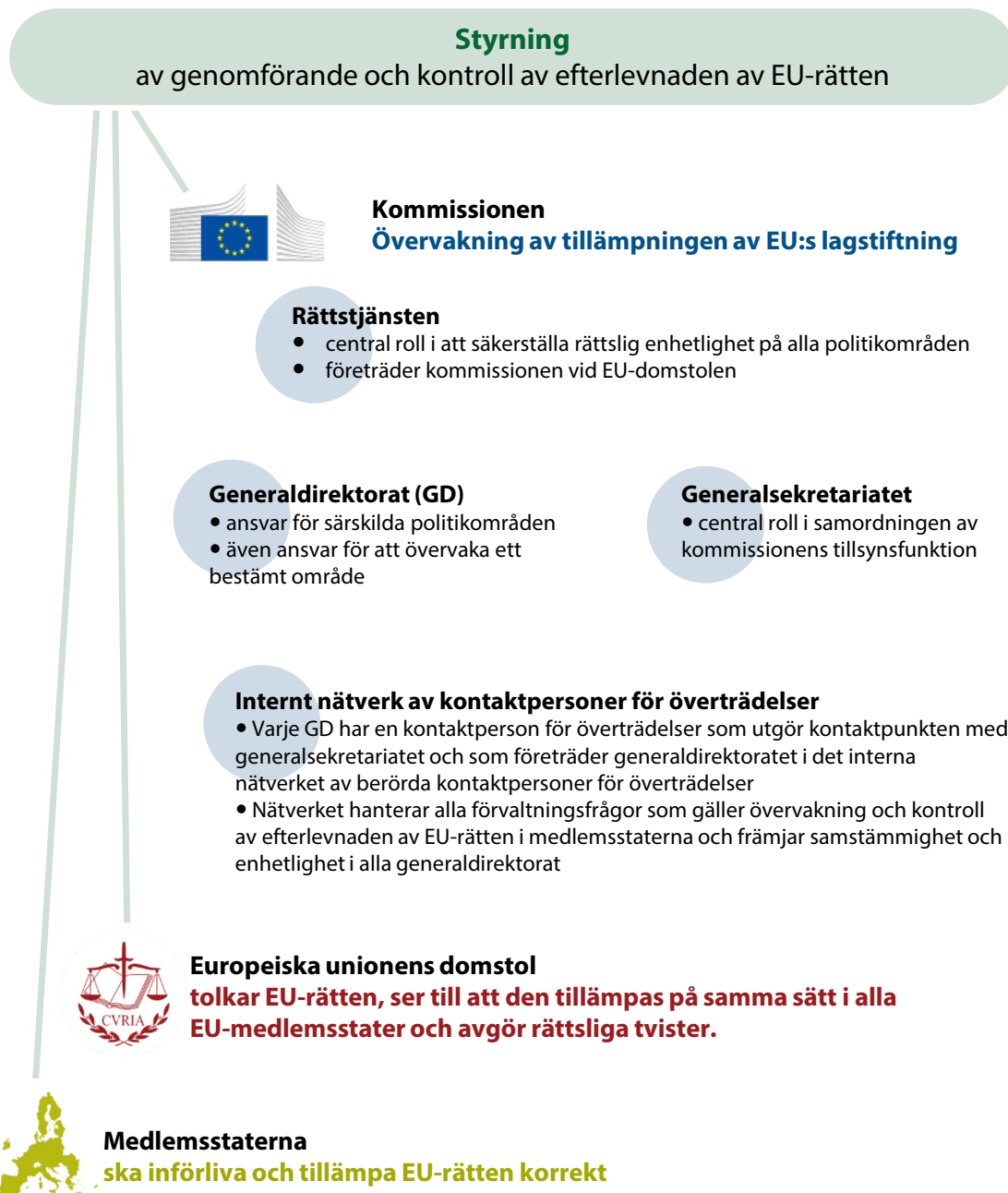
Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning V, med ledamoten Jan Gregor som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 13 november 2024.

För revisionsrätten

Tony Murphy
ordförande

Bilagor

Bilaga I – Styrning av genomförande och kontroll av efterlevnaden av EU-rätten

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens handlingar.

Bilaga II – Kommissionens riktmärken för övervakning

Typ av förfarande	Riktmärken för övervakning	Före meddelandet 2017	Offentligt/ internt
Bedömning av efterlevnaden	Sex månader för kontroller av införlivande	Nej (januari 2017)	Offentligt ³³
	24 månader för kontroller av överensstämmelse	Nej (januari 2017)	
Handläggning av klagomål	15 dagar för att skicka mottagningsbevis	Nej (januari 2017)	Offentligt ³⁴
	Två månader för att ge återkoppling till den klagande efter den preliminära bedömningen av klagomålet (inom riktmärket på ett år)	Nej (december 2020)	Offentligt ³⁵
	Som huvudregel gäller att kommissionen ska utreda klagomål så att den kan nå ett beslut om att utfärda en formell underrättelse eller avskriva ärendet inom ett år från det att klagomålet har registrerats. Förfarandegarantier för klagande: då riktmärkets tidsfrist på ett år överskrids måste generaldirektoratet skriftligen informera den klagande och skicka ett preliminärt svar. Information om beslut som fattats i överträdelseärendet måste skickas till de klagande efter varje beslut (formell underrättelse, motiverat yttrande, hänskjutning till domstolen och avslutande).	Ja (april 2012)	Offentligt ³⁶
EU Pilot-dialog	Nio månader för att slutföra EU Pilot-dialogen	Nej (juli 2020)	Internt
Hantering av överträdelser	Tre år för att handlägga BAD-, NCF- och REG-överträdelser	Ja (2010)	Internt

³³ [Verktyslåda för bättre lagstiftning, verktyg nr 39.](#)

³⁴ Bilaga till EU-rätten: *Bättre resultat genom bättre tillämpning*, 2017/C 18/02, s. 1.

³⁵ *Långsiktig handlingsplan för bättre genomförande och efterlevnad av inre marknadsreglerna*, COM(2020) 94 final, åtgärd 20.

³⁶ Meddelande från kommissionen *Uppdatering av klagandens ställning i ärenden om unionsrättens tillämpning*, COM(2012) 154 final, s. 6.

Typ av förfarande	Riktmärken för övervakning	Före meddelandet 2017	Offentligt/ internt
	Ett år för att avsluta eller hänskjuta NCM-överträdelser till domstol (underlåtenhet att anmäla nationella åtgärder för införlivande)	Ja (2007)	Offentligt ³⁷
	18 månader för att hänskjuta ärendet till domstolen en andra gång eller avsluta	Ja (2011)	Offentligt ³⁸

Anm.: Typer av överträdelser: underlåtenhet att anmäla åtgärder (NCM), bristande överensstämmelse (NCF), bristfällig tillämpning (BAD) och överträdelser av förordningar, fördrag och beslut (REG).

Källa: Revisionsrätten, baserat på kommissionens riktlinjer och meddelanden.

³⁷ Kommissionen *En europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten*, KOM(2007) 502 slutlig, s.9.

³⁸ Meddelande från kommissionen om tillämpningen av artikel 260.3 i EUF-fördraget, 2011/C 12/01, punkt 3.

Bilaga III – Beskrivning av metod

Här beskriver vi i stora drag den metod som använts i olika delar av revisionen

- a) **Fallstudier.** Vi valde ut 31 överträdelseärenden utifrån särskilda parametrar: Generaldirektoraten med flest överträdelseärenden, grund för överträdelseärendena, ärenden med och utan EU Pilot-dialoger, användning av ekonomiska sanktioner och ärendets handläggningstid. För alla utvalda överträdelseärenden skapade vi en tidslinje från det datum då det specifika problemet uppstod (dagen då klagomålet registrerades eller problemet upptäcktes av ett generaldirektorat) till dess att överträdelseärendet avslutades. Vi använde analysen till att lyfta fram god eller dålig praxis och kontrollerade inte bara om riktmärkena för övervakningen hade följts utan även hur lång tid som hade gått mellan de olika stegen (formell underrättelse, motiverat yttrande, hänskjutning till domstolen och avslutande).
- b) **Frågeformulär skickades till 15 generaldirektorat.** Vi valde ut de generaldirektorat som handlägger klagomål och överträdelseärenden och skickade ut ett standardiserat frågeformulär till vart och ett av dem. Syftet var att inhämta information om arbetsbelastning (t.ex. antal EU-lagar som övervakades) och resurser (t.ex. personal och användning av externa uppdragstagare). Tanken var att vi genom denna information skulle kunna analysera de resurser som används för att upptäcka och åtgärda potentiella överträdelseärenden. De utvalda generaldirektoraten var GD Jordbruk och landsbygdsutveckling, GD Klimatpolitik, GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik, GD Konkurrens, GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, GD Energi, GD Miljö, GD Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen. GD Hälsa och livsmedelssäkerhet, GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag, GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor, GD Havsfrågor och fiske, GD Migration och inrikes frågor, GD Transport och rörlighet och GD Skatter och tullar.
- c) **Figurer och diagram.** I tabellen nedan beskrivs de uppgifter som använts.

Figur	Metod
<i>Figur 6</i>	<p>Antalet tidsfrister för införlivande omfattar endast tidsfrister mellan 1.1.2012 och 31.12.2023 och inga tidsfrister med statusen "inte tillämpliga på medlemsstaten" i Themis-databasen, det vill säga direktiv som medlemsstaterna inte är skyldiga att införliva.</p> <p>Antalet framställningar hämtas från Europaparlamentets register. Här kan definitionen av potentiella överträdelseärenden av EU-rätten skilja sig från den som kommissionen använder.</p>

Figur	Metod
	<p>Antalet klagomål omfattar klagomål som registrerats mellan 1.1.2012 och 31.12.2023 och vars avslutandetyper inte är angivna som dubblat i Themis-databasen.</p> <p>Antalet klagomål som man har gått vidare med i en EU Pilot-dialog eller direkt i form av ett överträdelseförfarande omfattar klagomål där en EU Pilot-dialog eller ett överträdelseförfarande inletts mellan 1.1.2012 och 31.12.2023, även om en del av dem registrerades mellan 1.1.2008 och 31.12.2011.</p> <p>Antalet EU Pilot-ärenden omfattar endast de som inleddes med medlemsstaterna mellan 1.1.2012 och 31.12.2023. Ärendenas status (pågående/avslutade) per den 31.12.2023.</p> <p>Antalet överträdelseförfaranden omfattar endast de där en formell underrättelse utfärdades till medlemsstaterna mellan 1.1.2012 och 31.12.2023. Ärendenas status (pågående/avslutade) per den 31.12.2023.</p>
<i>Figur 7</i>	Uppgifterna avser endast de 15 generaldirektorat som listas i punkt b i bilagan och togs emot i januari 2024.
<i>Figur 8</i>	<p>Den genomsnittliga tiden för att slutföra kontrollen av införlivande beräknas från tidsfristen för införlivandet eller från det datum då medlemsstaten anmälde sina fullständiga införlivandeåtgärder om det inträffade efter tidsfristen, fram till det slutdatum för kontrollen av införlivande som det aktuella generaldirektoratet meddelade revisionsrätten.</p> <p>Den genomsnittliga tiden för att slutföra kontrollen av överensstämmelse beräknas från det datum då medlemsstaten anmälde sina fullständiga införlivandeåtgärder fram till det slutdatum för kontrollen av överensstämmelse som det aktuella generaldirektoratet meddelade revisionsrätten.</p> <p>Uppgifterna avser endast de 15 generaldirektorat som listas i punkt b i bilagan. Vi visar endast uppgifter för åtgärder som anmäldes mellan 2012 och 2020.</p>
<i>Figur 11</i>	<p>Antalet klagomål visas per registreringsår. Vi visar alla berättigade klagomål som registrerats varje år (i punkt 30 finns mer information om detta kriterium) och vars avslutandetyper inte är angivna som dubblat i Themis-databasen.</p> <p>Antalet klagomål som man har gått vidare med omfattar de klagomål där kommissionen har inlett en EU Pilot-dialog eller utfärdat en formell underrättelse till den medlemsstat som klagomålet avser. Alla sådana klagomål betraktas som "uppföljda"</p>

Figur	Metod
	<p>det år då EU Pilot-dialogen inleddes eller det formella överträdelseförfarandet inleddes (via den formella underrättelsen). Om ett klagomål registrerades 2015 till exempel och kommissionen angav i Themis att den hade följt upp det i form av en EU Pilot-dialog som inleddes 2017 anser man således att klagomålet följdes upp 2017.</p>
<p>Figur 12</p>	<p>Uppgifterna avser alla berättigade klagomål (oavsett status, dvs. om det är inlett, avskrivet eller om en EU Pilot-dialog eller ett överträdelseförfarande har inletts) som registrerats mellan 1.1.2008 och 31.12.2023 och vars avslutandetyper inte är angiven som dubblett i Themis-databasen. De presenteras per år då klagomålet avslutades eller en formell underrättelse utfärdades, i förekommande fall.</p> <p>Referensperioden för denna figur börjar 2008 och inte 2012 som i figur 6 för att man ska kunna beakta den tid som det faktiskt har tagit för klagomål som handlades 2012 men registrerades före det året. Om vi bara beaktade ärenden som registrerades från 2012 skulle de genomsnittliga handläggningstiderna 2012 framstå som kortare än vad de egentligen var.</p>
<p>Figur 13</p>	<p>Uppgifterna avser alla berättigade klagomål som registrerats mellan 1.1.2008 och 31.12.2023 och vars avslutandetyper inte är angiven som dubblett i Themis-databasen och där antingen en formell underrättelse hade utfärdats eller där klagomålet avskrivits mellan 1.1.2012 och 31.12.2023. De presenteras per ansvarigt generaldirektorat bland de 15 generaldirektorat som listas i punkt b i bilagan.</p> <p>Referensperioden för denna figur börjar 2008 och inte 2012 som i figur 6 för att man ska kunna beakta den tid som det faktiskt har tagit för klagomål som handlades 2012 men registrerades före det året. Om vi bara beaktade ärenden som registrerades från 2012 skulle de genomsnittliga handläggningstiderna 2012 framstå som kortare än vad de egentligen var.</p>
<p>Figur 14</p>	<p>Uppgifterna avser alla EU Pilot-ärenden som inletts med medlemsstaterna mellan 1.1.2008 och 31.12.2023, per år då ärendet avslutades. Handläggningstiden beräknas från det datum då EU Pilot-dialogen inleddes med den berörda medlemsstaten till det datum då ärendet avslutades.</p> <p>Referensperioden för denna figur börjar 2008 och inte 2012 som i figur 6 för att man ska kunna beakta den tid som det faktiskt har tagit för de ärenden som avslutades 2012 men inleddes före det året. Om vi bara beaktade ärenden som lämnades in från 2012</p>

Figur	Metod
	<p>skulle den genomsnittliga handläggningstiden 2012 framstå som kortare än vad den egentligen var.</p> <p>Avgjorda ärenden avser alla avslutade ärenden med någon av följande typer av avslutande: "normalt", "avslutande via kollegiet [av kommissionärer]" eller "uppföljning" i EU Pilot-databasen.</p>
<p>Figur 15</p>	<p>Vi beräknade medlemsstaternas svarstider och generaldirektoratets bedömningstider för samtliga EU Pilot-ärenden som skickades till medlemsstaterna mellan 1.1.2008 och 31.12.2023. Uppgifterna presenteras per år då ärendet avslutades.</p> <p>Referensperioden för denna figur börjar 2008 och inte 2012 som i figur 6 för att man ska kunna beakta den tid som det faktiskt har tagit för de ärenden som avslutades 2012 men inleddes före det året. Om vi bara beaktade ärenden som lämnades in från 2012 skulle den genomsnittliga svars- och bedömningstiden 2012 framstå som kortare än vad den egentligen var.</p> <p>För varje ärende beräknas medlemsstatens svarstid som den genomsnittliga tidsåtgången för olika händelser i den ordning de inträffade i EU Pilot-databasen av typen: "ärendet inleddes med medlemsstaten", "generaldirektoratets bedömning" eller "begäran om kompletterande information" å ena sidan, och "medlemsstatens svar", "medlemsstatens slutliga svar" eller "not tillagd av medlemsstaten" å den andra.</p> <p>För varje ärende beräknas generaldirektoratets bedömningstid som den genomsnittliga tidsåtgången för olika händelser i den ordning de inträffade i EU Pilot-databasen av typen: "medlemsstatens svar", "medlemsstatens slutliga svar" eller "not tillagd av medlemsstaten" å ena sidan, och "generaldirektoratets bedömning" eller "begäran om kompletterande information" å den andra.</p>
<p>Figur 16</p>	<p>Analysen avser samtliga EU Pilot-ärenden som inleddes med medlemsstaterna mellan 1.1.2008 och 31.12.2023. De ärenden som pågick vid årets slut för varje kalenderår beräknas på följande sätt: det totala antal ärenden som pågick vid utgången av det föregående kalenderåret plus det antal ärenden som inleddes under det innevarande kalenderåret minus det antal ärenden som avslutats under det innevarande kalenderåret. Diagrammet visar endast åren 2012–2023.</p> <p>I denna figur beaktas de EU Pilot-ärenden som skickats sedan 2008 eftersom det fanns ärenden som redan hade inleddes före 2012 men avslutades efter det året.</p>

Figur	Metod
	Skillnaden i antalet pågående EU Pilot-ärenden per den 31.12.2023 som rapporteras i figur 6 (619) och antalet pågående ärenden vid årets slut 2023 i denna figur (621) beror på att två ärenden inleddes före 2012 men pågick fortfarande vid vårt brytdatum.
Figur 17	Uppgifterna avser alla avslutade EU Pilot-ärenden som inleddes med medlemsstaterna mellan 1.1.2012 och 31.12.2023, per ansvarigt generaldirektorat, per den 31.12.2023. Handläggningstiden beräknas från det datum då ärendet inleddes med den berörda medlemsstaten till det datum då ärendet avslutades.
Figur 18	Uppgifterna avser alla avslutade NCM-överträdelseförfaranden där en formell underrättelse utfärdades till medlemsstaterna mellan 1.1.2008 och 31.12.2023, per år då ärendet avslutades. Referensperioden för denna figur börjar 2008 och inte 2012 som i figur 6 för att man ska kunna beakta den tid som det faktiskt har tagit för ärenden som avslutades eller hänsköts till domstolen 2012, men inleddes före det året. Om vi bara beaktade ärenden som inleddes från 2012 skulle den genomsnittliga handläggningstiden 2012 framstå som kortare än vad den egentligen var.
Figur 19	De ärenden som pågick men inte hänsköts till domstolen vid årets slut för varje kalenderår beräknas på följande sätt: det totala antal pågående ärenden som inte hänskjutits till domstolen vid utgången av det föregående kalenderåret plus det antal nya ärenden som inletts under det innevarande kalenderåret minus det antal ärenden som antingen avslutades innan det hänsköts till domstolen eller hänsköts till domstolen under det innevarande kalenderåret. I analysen tar vi med alla NCM-ärenden där en formell underrättelse utfärdades mellan 1.1.2008 och 31.12.2023, men vi visar endast åren 2012–2023 i diagrammet. Vi tar med ärenden där en formell underrättelse har utfärdats från 2008, eftersom det fanns ärenden som hade inletts redan före 2012, men som avslutades eller hänsköts till domstolen efter det året.
Figur 20	Uppgifterna avser alla avslutade BAD-, REG- och NCF-överträdelseärenden där en formell underrättelse utfärdades till medlemsstaterna mellan 1.1.2008 och 31.12.2023, per år då ärendet avslutades. Referensperioden för denna figur börjar 2008 och inte 2012 som i figur 6 för att man ska kunna beakta den tid som det faktiskt har

Figur	Metod
	tagit för ärenden som avslutades eller hänsköts till domstolen 2012, men inleddes före det året. Om vi bara beaktade ärenden som inleddes från 2012 skulle den genomsnittliga handläggningstiden 2012 framstå som kortare än vad den egentligen var.
Figur 21	<p>Ärenden som pågår och inte hänskjutits till domstolen vid årets slut för varje kalenderår beräknas på följande sätt: det antal pågående ärenden som inte hänskjutits till domstolen vid utgången av det föregående kalenderåret plus det antal nya ärenden som inleddes under det innevarande kalenderåret minus det antal ärenden som antingen avslutades innan det hänsköts till domstolen eller som hänsköts till domstolen under det innevarande kalenderåret.</p> <p>I analysen tar vi med alla BAD-, REG- och NCF-ärenden där en formell underrättelse utfärdades mellan 1.1.2008 och 31.12.2023, men vi visar endast åren 2012–2023. Vi tar med de ärenden som skickats sedan 2008, eftersom det fanns ärenden som hade inleddes redan före 2012 men som avslutades eller hänsköts efter det året.</p>
Figur 22	Uppgifterna avser alla avslutade BAD-, REG- och NCF-ärenden där en formell underrättelse utfärdades mellan 1.1.2008 och 31.12.2023 och där domstolen hade meddelat en första dom, per år då ärendet avslutades.
Figur 23	Uppgifterna avser alla straffavgifter som medlemsstaterna betalat i avslutade överträdelseförfaranden till följd av domstolens dom efter det att ärendet hade hänskjutits till domstolen i enlighet med artikel 260 i EUF-fördraget, i aktuella belopp per den 31.12.2023.
Figur 24	Uppgifterna avser alla straffavgifter som medlemsstaterna betalat i inledda (pågående) överträdelseförfaranden till följd av domstolens dom efter det att ärendet hade hänskjutits till domstolen i enlighet med artikel 260 i EUF-fördraget, i aktuella belopp per den 31.12.2023.

Källa: Revisionsrätten.

Bilaga IV – Fallstudier (klagomål)

GD	Medlemsstat	Typ av överträdelse	Dagar för att inleda EU Pilot	Dagar för att inleda förfarandet*	Mottagningsbevis skickat 15 dagar efter det att klagomålet togs emot?	Den klagande informerades om varje steg?***	Antal årliga prel. svar av dem som krävs totalt
FISMA	AT	NCF	428	1 106	JA	Delvis	2/3
CNECT	PT	NCF	171	977	JA	Delvis	0/2
MOVE	IT	NCF	186	1 222	NEJ	Delvis	0/3
GROW	BG	BAD	444	732	JA	Delvis	0/2
GROW	PT	BAD	120	667	JA	NEJ	0/1
GROW	AT	BAD	96	488	JA	Delvis	0/1
JUST	FR	BAD	169	2 416	JA	Delvis	0/6
GROW	CY	REG	85	352	JA	Delvis	0/1
TAXUD	BE	REG	174	955	JA	Delvis	1/2
ENV	ES	BAD	92	/	NEJ	Delvis	/
GROW	SK	REG	92	582	JA	JA	0/1
ENV	HR	BAD	135	543	JA	Delvis	0/1
FISMA	EL	REG	Inte tillämpligt	470	JA	JA	1/1

Anm.: Typer av överträdelse: underlåtenhet att anmäla åtgärder (NCM), bristande överensstämmelse (NCF), bristfällig tillämpning (BAD) och överträdelse av förordningar, fördrag och beslut (REG).

* Riktmarke på ett år (365 dagar).

** EU Pilot-dialog, formell underrättelse, motiverat yttrande, hänskjutning till domstolen, domar, skrivelse om preliminärt avslutande av ärendet, avslutande av överträdelseärendet.

Källa: Revisionsrätten, 31 fallstudier på grundval av information från kommissionen.

Bilaga V – Översikt över 31 fallstudier avseende överträdelse

✓ – riktmärkets tidsfrist följdes

X – riktmärkets tidsfrist följdes inte

Inte tillämpligt – riktmärkets tidsfrist var inte tillämplig

Ansvarigt GD	Typ av överträdelse	MS	Datum*	Förfarande inlett i god tid? **	Förfarande avslutat/1:a hänskjutning? ***	Förfarande avslutat/2:a hänskjutning? ****	Sammanlagd tidsåtgång (år)
FISMA	NCF-CPTL	AT	30.10.2019	X	✓	Inte tillämpligt	3,7
CNECT	NCF-CPTL	PT	25.6.2012	X	X	✓	9,1
MOVE	NCF-CPTL	IT	18.6.2012	X	X	Inte tillämpligt	10,7
GROW	BAD-CPTL	BG	21.6.2010	X	✓	Inte tillämpligt	3,8
GROW	BAD-CPTL	PT	16.9.2015	X	✓	Inte tillämpligt	3,4
GROW	BAD-CPTL	AT	25.3.2015	X	✓	✓	6,5
JUST	BAD-CPTL	FR	13.12.2012	X	X	Inte tillämpligt	10,1
GROW	REG-CPTL	CY	6.3.2013	X	✓	Inte tillämpligt	2,1
TAXUD	REG-CPTL	BE	14.2.2012	X	✓	Inte tillämpligt	5,3
ENV	BAD-CPTL	ES	30.8.2012	X	✓	Inte tillämpligt	7,2
GROW	REG-CPTL	SK	15.7.2015	X	✓	Inte tillämpligt	3,3
ENV	BAD-CPTL	HR	30.9.2013	X	✓	X	Ärendet pågår fortfarande
FISMA	REG-CPTL	EL	16.6.2021	X	✓	X	2,1
JUST	NCF-OIC	FI	27.11.2012	✓	✓	✓	2,4
ENV	NCF-OIC	BG	9.12.2010	X	X	Inte tillämpligt	10
ENER	BAD-OIC	EL	21.3.2013	X	✓	✓	4,2
MOVE	REG-OIC	HR	Ingen uppgift	X	✓	✓	
MOVE	REG-OIC	PL	1.1.2013	X	✓	✓	5,1
ENER	NCF-OIC	SI	3.2.2015	X	✓	✓	4,6

Ansvarigt GD	Typ av överträdelse	MS	Datum*	Förfarande inlett i god tid? **	Förfarande avslutat/1:a hänskjutning? ***	Förfarande avslutat/2:a hänskjutning? ****	Sammanlagd tidsåtgång (år)
ENV	BAD-OIC	MT	Ingen uppgift	X	✓	Inte tillämpligt	
ENV	BAD-OIC	ES	23.3.2016	X	✓	✓	5,2
GROW	NCF-OIC	SE	24.1.2019	✓	X	Inte tillämpligt	4,4
MOVE	REG-OIC	IT	Ingen uppgift	✓	✓	Inte tillämpligt	
HOME	NCM	LU	15.5.2015	X	X	Inte tillämpligt	3,5
SANTE	NCM	HU	31.8.2019	✓	✓	Inte tillämpligt	0,2
FISMA	NCM	RO	26.6.2017	✓	✓	Inte tillämpligt	4,0
EMPL	NCM	LT	20.8.2014	✓	X	Inte tillämpligt	5,6
FISMA	NCM	IE	26.6.2017	✓	✓	Inte tillämpligt	4,0
CNECT	NCM	BE	1.1.2016	✓	X	Inte tillämpligt	4,9
FISMA	NCM	SI	3.7.2017	✓	✓	Inte tillämpligt	3,9

Ansvarigt GD	Typ av överträdelse	MS	Datum*	Förfarande inlett i god tid? **	Förfarande avslutat/1:a hänskjutning? ***	Förfarande avslutat/2:a hänskjutning? ****	Sammanlagd tidsåtgång (år)
JUST	NCM	ES	6.5.2018	✓	X	Inte tillämpligt	3,8

CPTL – klagomålsbaserat ärende.

OIC – ärende på eget initiativ.

*

När det gäller NCF-, BAD- och REG-CPTL-ärenden: det datum då klagomålet registrerades.

När det gäller NCF-, BAD- och REG-OIC-ärenden på eget initiativ: det datum då GD identifierade ärendet.

När det gäller NCM-ärenden: det datum då tidsfristen för införlivande löpte ut.

**.

När det gäller CPTL: ett år från det att klagomålet registrerades.

När det gäller OIC: ett år från det att ärendet identifierades.

När det gäller NCM-ärenden: nio månader från det att tidsfristen för införlivande hade löpt ut.

***.

När det gäller NCF-, BAD- och REG-ärenden: tre år från det att den formella underrättelsen utfärdades till beslutet att avsluta ärendet eller hänskjuta det till domstolen.

När det gäller NCM-ärenden: ett år från det att den formella underrättelsen utfärdades till beslutet att avsluta ärendet eller hänskjuta det till domstolen.

****.

När det gäller samtliga överträdelseärenden: 8–18 månader från datumet för den första domen till datumet för beslutet att hänskjuta ärendet en andra gång eller datumet då ärendet avslutades.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen och Themis.

Bilaga VI – Ekonomiska sanktioner

Kommissionen får föreslå ekonomiska sanktioner, men det är domstolen som fastställer de belopp som den anser är lämpliga. De sanktioner som domstolen påför kan bestå av ett **standardbelopp** (som beräknas från det datum då överträdelsen begås till dess att domstolens dom meddelas eller direktivet har införlivats helt, om det sker tidigare), plus ett **löpande vite** (för att förmå medlemsstaten att upphöra med överträdelsen så snart som möjligt efter det att domen meddelats).

Schablonbeloppen för löpande viten och standardbeloppet samt ett fast minimibelopp och n-faktorn för varje medlemsstat uppdateras varje år av kommissionen³⁹. N-faktorn motsvarar medlemsstatens betalningsförmåga och beräknas med hjälp av viktningar av landets BNP och befolkning.

Löpande vite beräknas genom att ett basbelopp (som uppdateras varje år av kommissionen) multipliceras först med en koefficient för allvarlighetsgrad (svårighetsgrad) och det antal dagar som överträdelsen fortsätter och sedan med n-faktorn.

Standardbeloppet beräknas genom att ett basbelopp för standardbeloppet multipliceras med en koefficient för svårighetsgrad och sedan med n-faktorn. För att beräkna **standardbeloppet** multipliceras det dagliga beloppet (standardbeloppet) med det antal dagar som överträdelsen kvarstår, mellan den dag då den första domen meddelades och den dag då överträdelsen upphör eller den dag då dom meddelas enligt [artikel 260.2 i EUF-fördraget](#).

Ett **standardbelopp** baseras på det dagsvite (standardbelopp) som kommissionen föreslår när resultatet av beräkningen ovan överskrider det fasta minimibeloppet för den aktuella medlemsstaten⁴⁰.

³⁹ Överträdelseförfarande, [Ekonomiska sanktioner](#).

⁴⁰ Avsnitt 4 i [meddelande 2023/C 2/01](#).

Beräkning av ekonomiska sanktioner

Cs – överträdelsens allvarlighetsgrad
(faktor mellan 1 och 20)

Cd – varaktighet
(faktor mellan 1 och 3)

n – n-faktor
(medlemsstatens betalningsförmåga)

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens presentation av överträdelseförfaranden och kontroll av efterlevnaden av EU-rätten, februari 2023.

När det gäller överträdelseförfaranden som inleddes senast den 19 januari 2017 (det datum då meddelandet *EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning* offentliggjordes) ska kommissionen begära **endast ett vite** när den föreslår att ett överträdelseärende hänskjuts till domstolen. Men enligt meddelandet ska kommissionen begära både **ett vite** och **ett standardbelopp** i alla ärenden som omfattas av [artikel 260.3 i EUF-fördraget](#) där beslutet att utfärda en formell underrättelse fattades efter den 19 januari 2017 (se punkt [10](#)).

Beräkning av ekonomiska sanktioner – Belgien (underlåtenhet att anmäla åtgärder)

Kommissionen beslutade att hänskjuta Belgien till domstolen den 13 juli 2017 och yrka på ekonomiska sanktioner på grundval av [artikel 260.3 i EUF-fördraget](#). Belgien hade vid den tidpunkten endast anmält en åtgärd för införlivande av direktiv 2014/61/EU om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

Basbeloppet för det dagliga vitesbeloppet (F-rap) som användes för att beräkna de ekonomiska sanktionerna var i detta fall 680 euro.

På grundval av sin analys föreslog kommissionen en **koefficient för allvarlighetsgrad (Cs)** på 9.

Koefficienten för varaktighet (Cd): den period i månader som ska beaktas börjar dagen efter det att tidsfristen för införlivande av det aktuella direktivet löpt ut och slutar datumet för beslutet att hänskjuta Belgien till domstolen med tillämpning av en faktor på 0,10 per månad.

Tidsfristen för att införliva direktiv 2014/61/EU var den 1 januari 2016. Eftersom beslutet att hänskjuta ärendet till domstolen måste fattas av kommissionen den 13 juli 2017 räknade man med att det hade gått 18 månader. Med en faktor på 0,10 per månad fastställdes **koefficienten för varaktighet** till 1,8.

N-faktorn återspeglar den aktuella medlemsstatens betalningsförmåga. N-faktorn för Belgien var 4,96.

Dagligt vite (Dp) = (F-Rap × Cs × Cd) × n = 54 639,30 euro

Kommissionen hänsköt ärendet till domstolen och föreslog först ett vite på 54 639,30 euro för varje dag som Belgien var försenad med att införliva direktiv 2014/61/EU.

Efter beslutet att hänskjuta ärendet till domstolen anmälde Belgien ytterligare införlivandeåtgärder men fortfarande utan att se till att direktivet införlivades helt och hållet. Med anledning av dessa åtgärder beslutade kommissionen den 8 mars 2018 att anpassa de ekonomiska sanktionerna. Koefficienten för allvarlighetsgrad (Cs) minskade till 2 och med en sista ändring till 1.

Efter dessa ändringar minskade det slutliga beloppet på det vite som kommissionen föreslog till 6 071,04 euro för varje dag som Belgien var försenad med att införliva direktiv 2014/61/EU, som skulle påföras från och med den dag då domen meddelades. Den 8 juli 2019 meddelade domstolen sin dom och ålade Belgien att betala ett dagligt vite på 5 000 euro till dess att landet hade införlivat direktivet.

Belgien följde domen och anmälde åtgärder till kommissionen den 22 oktober 2019, 106 dagar efter domstolens dom (8 juli 2019). Det löpande vitet, inbegripet dröjsmålsränta, uppgick därmed till 643 530,24 euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av dokument från kommission och domstolen.

Beräkning av ekonomiska sanktioner – Rumänien (underlåtenhet att anmäla åtgärder)

Rumänien hade fortfarande inte anmält några åtgärder för införlivande av direktiv (EU) 2015/849 till kommissionen och hade därmed inte uppfyllt kraven i artikel 67 i direktivet. Den 19 juli 2018 beslutade kommissionen att hänskjuta ärendet till domstolen i enlighet med [artiklarna 258 och 260.3 i EUF-fördraget](#).

Basbeloppet för det dagliga vitesbeloppet (F-rap) som används för att beräkna de ekonomiska sanktionerna var i detta fall 700 euro.

Kommissionen föreslog en **koefficient för allvarlighetsgrad (Cs)** på 8 i detta överträdelseärende.

Koefficienten för varaktighet (Cd): den period i månader som ska beaktas börjar dagen efter det att tidsfristen för införlivande av det aktuella direktivet har löpt ut och slutar det datum då beslut fattas att hänskjuta Rumänien till domstolen med tillämpning av en faktor på 0,10 per månad. Resultatet kan bli minst 1 och högst 3.

I detta ärende var tidsfristen för införlivandet av direktiv (EU) 2015/849 den 26 juni 2017. Det gick tolv månader från dagen efter det att tidsfristen hade löpt ut (27 juni 2017) till kommissionens beslut att hänskjuta ärendet till domstolen (19 juli 2018).

Med en faktor på 0,10 per månad beräknades koefficienten för varaktighet till 1,2.

N-faktorn för Rumänien var 3,27.

Dagligt vite (Dp) = (F-Rap × Cs × Cd) × n = 21 974,40 euro

Det vite som kommissionen föreslog var således **21 974,40 euro** från den dag då domen meddelades i mål C-549/18 för varje dag som Rumänien var försenad med att anmäla införlivandeåtgärder.

Varje gång kommissionen hänskjuter ett ärende till domstolen får den även föreslå ett standardbelopp som åtminstone uppgår till det minsta belopp som fastställts för varje medlemsstat. Vid tidpunkten för detta ärende var **det minsta standardbeloppet för Rumänien 1 887 000 euro**.

Basbeloppet för standardbeloppet (F-rap) som används för att beräkna de ekonomiska sanktionerna var i detta ärende 230 euro per dag.

Dagligt standardbelopp = F-Rap × Cs × n = **60 160,80 euro**

Kommissionen föreslog därför att domstolen skulle påföra ett standardbelopp baserat på ett dagligt belopp på **60 160,80 euro** (som ska multipliceras med antalet dagar mellan tidsfristen för införlivandet och det datum då införlivandeåtgärderna anmäls). Dagsbeloppet multiplicerades med 754, som var

det antal dagar som gått sedan tidsfristen för införlivandet hade löpt ut (27 juni 2017) och det faktiska datumet för införlivandet (20 juli 2019). Standardbeloppet uppgick således till 4 536 667,20 euro.

Domstolen utfärdade en dom den 16 juli 2020 och förpliktigade Rumänien att betala ett standardbelopp på 3 000 000 euro till Europeiska kommissionen.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av dokument från kommission och domstolen.

Exempel på pågående ärenden där medlemsstater har betalat straffavgifter i flera år utan att ha uppnått fullständig efterlevnad av EU-rätten

Italien har betalat straffavgifter sedan 2011 på order av domstolen i mål [C-496/09](#) för underlåtenhet att följa domen av den 1 april 2004 i mål [C-99/02](#) *kommissionen mot Italien*. Detta gällde återkravet från mottagarna av stöd som Italien hade beviljat för att främja sysselsättning, vilket visade sig vara olagligt och oförenligt med den inre marknaden. Domstolen förpliktigade Italien att betala ett vite som beräknas genom att ett grundbelopp på 30 miljoner euro multipliceras med den procentuella andel av det olagliga stöd som ännu inte har återkrävts eller där det inte går att styrka att stödet har återkrävts. Det totala grundbelopp som betalades den 31 december 2023 uppgick till 86,48 miljoner euro, och ärendet pågick fortfarande efter tolv år.

Efter klagomål, frågor och Europaparlamentets betänkanden om förekomsten av olagliga och okontrollerade deponier i Grekland och medlemsstatens underlåtenhet att följa direktiv 75/442/EEG väckte kommissionen talan mot Grekland för underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter i mål [C-502/03](#), *kommissionen mot Grekland*. I mål [C-378/13](#), efter det att överträdelseärendet hade hänskjutits till domstolen en andra gång, förelades Grekland att betala ett schablonbelopp på 10 miljoner euro och ett halvårsvite baserat på ett ursprungligt belopp fastställt till 14,52 miljoner euro. Det totala grundbelopp som betalades per den 31 december 2023 uppgick till 70 miljoner euro, och ärendet pågick fortfarande efter nio år.

I mål [C-196/13](#) om olagliga deponeringsanläggningar förpliktigade domstolen Italien att betala ett löpande vite på 256 819,20 euro per dag, för varje dag från den 2 december 2014 som medlemsstaten var försenad med att följa domen i mål [C-135/05](#), *kommissionen mot Italien*, och betala ett schablonbelopp på 40 miljoner euro och ett halvårsvite baserat på ett utgångsbelopp som fastställdes till 42 800 000 euro. Det totala grundbelopp som hade betalats per den 31 december 2023 uppgick till 261,8 miljoner euro, och ärendet pågick fortfarande efter nio år.

Förkortningar

GD: generaldirektorat vid kommissionen.

GD AGRI: generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling.

GD CLIMA: generaldirektoratet för klimatpolitik.

GD CNECT: generaldirektoratet för kommunikationsnät, innehåll och teknik.

GD COMP: generaldirektoratet för konkurrens.

GD EMPL: generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering.

GD ENER: generaldirektoratet för energi.

GD ENV: generaldirektoratet för miljö.

GD FISMA: generaldirektoratet för finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen.

GD GROW: generaldirektoratet för inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag.

GD HOME: generaldirektoratet för migration och inrikes frågor.

GD JUST: generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor.

GD MARE: generaldirektoratet för havsfrågor och fiske.

GD MOVE: generaldirektoratet för transport och rörlighet.

GD SANTE: generaldirektoratet för hälsa och livsmedelssäkerhet.

GD TAXUD: generaldirektoratet för skatter och tullar.

Ordlista

BAD: överträdelseförfarande för bristfällig tillämpning av ett direktiv av en medlemsstat.

CHAP: kommissionens elektroniska ärendehanteringsplattform för klagomål, som användes fram till april 2023.

EU Pilot: mekanism för en informell dialog mellan kommissionen och en medlemsstat om frågor som rör eventuell bristande efterlevnad av EU-rätten.

formell underrättelse: skriftligt meddelande från kommissionen till en EU-medlemsstat som utgör det första steget i ett överträdelseförfarande.

framställning: fråga eller klagomål till Europaparlamentet om en omständighet som hör till EU:s verksamhetsområden och som direkt påverkar en privatperson eller en fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat.

MNE: kommissionens elektroniska plattform för hantering av medlemsstaternas införlivande av EU-direktiv i nationell lagstiftning; den användes fram till december 2020.

NCF: överträdelseförfarande avseende bristande överensstämmelse i nationella åtgärder för att införliva ett EU-direktiv i nationell lagstiftning.

NCM: överträdelseförfarande för underlåtenhet att anmäla nationella åtgärder för att införliva ett EU-direktiv i nationell lagstiftning.

NIF: kommissionens elektroniska ärendehanteringsplattform för överträdelser; den användes fram till april 2020.

REG: överträdelseförfarande för bristfällig tillämpning av en medlemsstat av EU:s fördrag, förordningar eller beslut.

Themis: ärendehanteringssystem för förfaranden för kontroll av efterlevnaden av EU-rätten som sjösattes i december 2020.

överträdelseförfarande: förfarande som innebär att kommissionen vidtar åtgärder i olika steg mot en EU-medlemsstat som inte uppfyller sina skyldigheter enligt EU-lagstiftningen.

Kommissionens svar

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/sr-2024-28>.

Tidslinje

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/sr-2024-28>.

Vi som arbetat med revisionen

I revisionsrättens särskilda rapporter redovisar vi resultatet av våra revisioner av EU:s politik och program eller av förvaltningsteman som är kopplade till specifika budgetområden. För att uppnå så stor effekt som möjligt väljer vi ut och utformar granskningsuppgifterna med hänsyn till riskerna när det gäller prestation eller regel efterlevnad, storleken på de aktuella intäkterna eller kostnaderna, framtida utveckling och politiskt intresse och allmänintresse.

Denna effektivitetsrevision utfördes av revisionsrättens avdelning V EU:s finansiering och förvaltning, där ledamoten Jan Gregor är ordförande. Revisionsarbetet leddes av ledamoten Lefteris Christoforou med stöd av Theodosios Tsiolas (kanslichef), Panagiota Liapi (attaché), Margit Spindelegger (förstachef), Attila Horvay-Kovacs (uppgiftsansvarig) och Kristina Kosor, Elitsa Pavlova, Quirino Mealha och Marco Fians (revisorer). Jennifer Schofield gav språkligt stöd. Jesús Nieto Muñoz tillhandahöll grafiskt stöd.

Från vänster: Panagiota Liapi, Theodosios Tsiolas, Jesús Nieto Muñoz, Attila Horvay-Kovacs, Elitsa Pavlova, Lefteris Christoforou, Marco Fians och Margit Spindelegger.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2024

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande fastställs i [beslut nr 6-2019](#) om revisionsrättens policy för öppna data och återanvändning av handlingar.

Om inget annat anges (till exempel i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella [licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att det är tillåtet att återanvända innehållet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du återanvänder revisionsrättens innehåll får du inte förvanska den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av återanvändningen.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Figurerna 1, 6 och figuren i bilaga IV – ikoner: Dessa har tagits fram med hjälp av resurser från [flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Med ensamrätt.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

HTML	ISBN 978-92-849-3493-5	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/8548987	QJ-01-24-027-SV-Q
PDF	ISBN 978-92-849-3494-2	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/0912263	QJ-01-24-027-SV-N

SÅ HÄR CITERAR DU RAPPORTEN:

Europeiska revisionsrätten, [särskild rapport 28/2024](#): *Efterlevnaden av EU-rätten: kommissionen har förbättrat handläggningen av överträdelseärenden, men det tar fortfarande för lång tid att avsluta dem*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024.

Kommissionen ansvarar för att övervaka medlemsstaternas tillämpning av EU-rätten och för att se till att den efterlevs. Målet med vår revision var att bedöma huruvida kommissionen genom sin förvaltning såg till att överträdelse upptäcktes och följdes upp i tid och att överträdelseärenden övervakades och rapporterades på lämpligt sätt. Vi drar slutsatsen att kommissionen har blivit bättre på att upptäcka och åtgärda överträdelse av EU-rätten, men att det fortfarande tar för lång tid att avsluta överträdelseärendena. Kommissionen övervakar och rapporterar på regelbunden basis om sin kontroll av efterlevnaden av EU-rätten, men den har inte blivit bättre vare sig på att följa eller rapportera om sina riktmärken. Vi rekommenderar kommissionen att förbättra planeringen och dokumentationen av kontrollerna, förbättra handläggningen av klagomål, framställningar och informella dialoger, stärka sin hantering av överträdelseärenden och sanktioner samt skärpa övervakningen och stärka rapporteringen.

Revisionsrättens särskilda rapport i enlighet med artikel 287.4 andra stycket i EUF-fördraget.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/contact

Webbplats: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors